

Türkiye KIZILAY MECMUASI

YÜZ ELLİ ÜÇÜNCÜ SAYI

ON ALTINCI YIL

15 Nisan 1937

ANKARA

Bu sayıdaki yazılar

- 1 — Hangi nevi sanayide ne gibi süzgeç ve maske kullanılmalıdır ?
- 2 — Maskelerin yüze uydurulması hakkında pratik malûmat.
- 3 — Karbon monoksitle zehirlenmelerde Metilen mavisi tedavisi.
- 4 — Zehirli gazlardan korunma hakkındaki sorgulara verilen cevaplar.
- 5 — Dr. Nuri Refet Korur'un (Herkes zehirli gaz'lar ve bunlara karşı korunmağa dair ne bilmelidir ?) isimli kitabı.
- 6 — Uluslararası Kızılhaç Komitesinin tebligleri.
- 7 — Kızılay haberleri.
- 8 — Kızılhaç haberleri.
- 9 — Gençlik Kızılay haberleri.
- 10 — Gençlik Kızılhaç haberleri.
- 11 — Fransızca hısım.

Türkiye Kızılay Mecmuası

ANKARA

Telefon Numarası: 3924

Derç edilmeyen evrak iade edilmez. Makale ve ilânlar Ankarada
KIZILAY MECMUASI Direktörlüğüne gönderilmelidir.

1937 Kızılay Genel Meclisi

Kızılay Genel Meclisi 1937 senesi Nisanının 24 üncü Cumartesi günü sabah saat onda Ankara'da Yenışehir'de Cemiyetin Genel Merkez binasında alelâde içtimainı yapacağından murahhasların yukarda yazılı gün ve saatte Kızılay Genel Merkezine gelmeleri rica olunur.

Görüşülecek işler:

1 — Başkan ve İkinci Başkanlarla Kâtiblerin seçilmesi.

2 — Genel Meclis tetkik Komisyonu ve Genel Merkez raporlarının tetkiki ile kabulü halinde Genel Merkez zimmetinin ibrası.

3 — 1937 - 1938 bütçesinin tasdiki.

4 — Çıkacak üyelerin yerine diğerlerinin seçilmesi.

5 — Tetkik Komisyonu üyelerinin yeniden seçilmesi.

6 — Genel Merkez teklifleri.

Hangi nevi sanayide ne gibi süzgeç ve maske kullanılmalıdır ?

Yazan : Dr. Nuri Refet Korur

Harb süzgeci ile sanayi süzgeci arasında büyük fark vardır. Bir harb esnasında düşmanın hangi gazı atacağını evvelden kesdirmek imkânı yoktur. Onun için harb maskelerinde kullanacağımız süzgeçleri bütün gazlara karşı koruyucu bir şekilde imâl ederiz. Bu sebepten dolayı bir harb süzgecinin içerisine harpde rastlanacak bütün gazlara karşı koruyan maddelerden birer mikdar konulur. Böyle bir harb süzgeci hangi gaz karşısına çıkarsa çıksın bizi bir müddet bu gaza karşı koruyabilir.

Fakat herbir gaz için koruma müddeti ve koruma kabiliyeti şühesiz mahduddur. Buna mukabil sanayide biz meşgul olduğumuz işe göre oralarda hangi gaz zuhur edeceğini biliriz. Binaenaleyh bu gaza karşı kendimizi korumak için kullanacağımız süzgeçlerin yalnız o gazı tutması bize kâfi gelir. Süzgecin içerisine birçok diğer maddeler dolduracağımız yerde, sırf kendisiyle karşılaşacağımız zehirli gazı tutacak, ona karşı kendimizi koruyacak maddeleri koymakla iktifa ederiz. Bu yüzden bu tek gaza karşı süzgecin koruma kabiliyeti çok yükselmiş olur. Aynı zamanda bu sayede süzgeç daha ucuza mal olur ve ağırlığı biraz daha azaltmak imkânı vardır. Buna mukabil sanayi süzgeçleri hangi gaz için yapılmışsa yalnız o gaza karşı korurlar ve harpde kullanılmaları imkânı yoktur. Aşağıda alfabe sırasıyle en mühim sanayide ne gibi süzgeçlerin kullanılacağından bahsedilmektedir.

1 — Alkol.

Alkol sanayiinde bazan fazla ihtimar neticesi olarak büyük miktarda karbonik asid husule gelir. Bu husule gelen karbonik asit bilhassa kapalı yerlerde toplanır. Oradaki havayı tardeder. Böyle yerlere süzgeçle girilmez. Çünkü insan havasızlıktan boğulur. Bu gibi yerlere girebilmek için tecrid edici cihazlar, Oksijen cihazları (151 inci sayımıza müracaat) veya hariçten taze hava alan cihazlara ihtiyaç vardır. Alkol fabrikalarında ve bilhassa şarap fabrikalarında

böyle bir oksijen cihazının veyahut hariçten dalgıçlar gibi bir boru vasıtasıyla saf hava alan cihazların bulundurulması muhakkak lâzımdır.

2 — Amonyak.

Bilhassa bozulmuş buz dolaplarından veyahut gemilerdeki soğutma tertibatından kaçan gaz, büyük kesafette iken insanın ciğerlerini tahriş eder, cildini yaralar ve öldürür. *Amonyaga karşı bu maksad için yapılmış yeşil renkli süzgeçler vardır. Ancak bu süzgeçler ve yahut oksijen cihazları bizi amonyaga karşı korurlar. Ortanca ve büyük harb süzgeçleri bizi amonyaga karşı koruyamazlar.*

3 — Asitler.

Asit sanayiinde bilhassa tuz ruhu, zaç yağı ve kezzap imâl olunurken akciğerleri tahriş edici gazlar meydana gelir. Bunlar için asit tutucu kurşuni renge boyanmış sanayi süzgeçleri olduğu gibi, ortanca ve büyük boy harb süzgeçleri de, bu boğucu gazlara karşı bizi korurlar.

4 — Boyacılık.

Tabanca usuliyle yağlı boya veya vernikler ile boya yapılırken havaya karışan maddeler, bilhassa boyaları eritmek için kullanılan uzvî eriticiler sıhhte muzirdirler. Bunlara karşı kendimizi kahve renkte yapılmış sanayi süzgeçleriyle koruyabileceğimiz gibi, ortanca ve büyük harb süzgeçleri de bizi bu maddelere karşı muvaffakiyetle korurlar.

Boyaların bir müddet sonra süzgecin alt kısmını, bilhassa küçük süzgeçlerin alt kısmındaki delikleri tıkayarak havanın girmesine manî olması tehlikesi vardır. Onun için pek çok boya yapılan yerlerde, altındaki delik; boyalarla tıkanmıyacak surette hususî bir tertibatı olan süzgeçler tavsiye olunmaktadır.

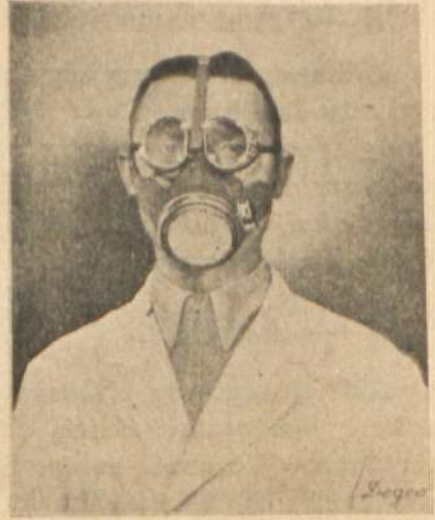
5 — Cam.

Cam sanayiinde en çok tehlike, kristal imalâtında havaya karışan ince cam parçalarından ileri gelir. Bunlara karşı kendimizi toz süzgeçleri ile koruyabiliriz. Toz süzgeçleri yalnız ağız ve burun üzerine bağlanan basit süzgeçlerdir.

Eğer gözlere de toz kaçmak tehlikesi varsa bunlara ayrıca şoför gözlüğü ilâve olunur.

Basit toz maskesi

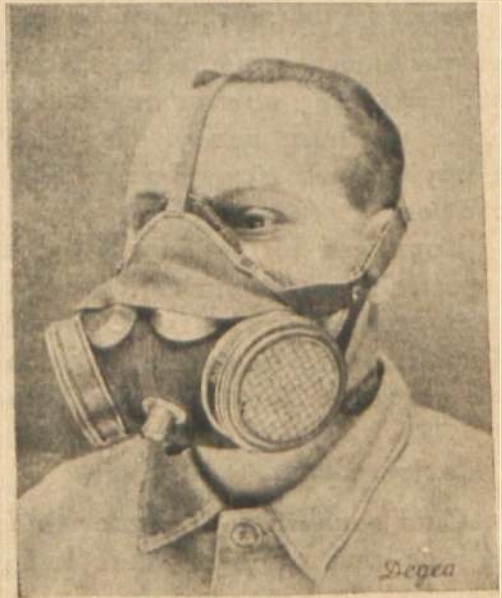
Gözlüklü toz maskesi

6 — Çimento.

Çimentoya karşı kezalik toz süzgeçleri kendimizi korumak için kâfidir. Çok kesif Çimento tozuna karşı iki taraflı toz süzgeci tavsiye olunmaktadır.

7 — Deri fabrikaları.

Deri fabrikalarında bazan form aldehitte çalışmak mecburiyeti vardır. Form aldehide karşı, kendimizi kahve rengi ve uzvi maddeleri tutan sanayi süzgeciyle koruyabileceğimiz gibi, ortanca ve büyük harb süzgeçleri de bizi bu cisme karşı muvaffakiyetle koruyabilir.

Çift süzgeçli toz maskesi

8 — Haşarat öldürmek.

Haşarat öldürmek için kullanılan gazlar içerisinde bilhassa Zyclon (Ziklon) gazı maske kullanmayı icab ettirir.

9 — Hava gazı.

Hava gazı bütün süzgeçlerden geçer. *Ne harb süzgeçleri ve ne de sanayi süzgeçleri bizi hava gazına karşı koruyamazlar.* Havagazına karşı korunmak için muhakkak oksijen cihazlarına ihtiyaç vardır. Havada $\frac{0}{100}$ 4 kadar havagazı bulunursa o mahalle sırf havagazı için (Karbonmonoksit) yapılmış süzgeçle girilebilir. Fakat en doğrusu böyle yerlere oksijen cihazlarıyla girmek ve havagazı çabuk ateş alan bir madde olduğundan, altı çivili ayakkabıları çıkarmak ve ufak kıyıcım yapması tehlikesinden dolayı pençereyi ve kapıyı açıp iyice havalandırmadan elektrik düğmesini çevirmemek, böyle bir mahalde kat'iyyen kibrit yakmamak ve ateşle içeriye girmemek lâzımdır.

10 — İtfaiye.

İtfaiyenin hangi gazla karşılaşacağı evvelden bilinmiyeceğinden itfaiye muhakkak harb süzgeçleri taşır. Yalnız bu süzgeçler itfaiye için kırmızıya boyanmıştır. Bu süzgeçlerin muhakkak dumana karşı koruma tertibatı olmalıdır. Çünkü itfaiye kendini yalnız gazlara karşı değil aynı zamanda dumana karşı da korumak mecburiyetindedir.

11 — Keramik.

Porselen ve saire yapılırken husule gelen tozlara karşı toz maskeleri kullanılır.

12 — Kimyahaneler.

Kimyahanelerde hangi gazın husule geleceği evvelden kestirilemediğinden buralarda en çok harb süzgeçleri kullanılır.

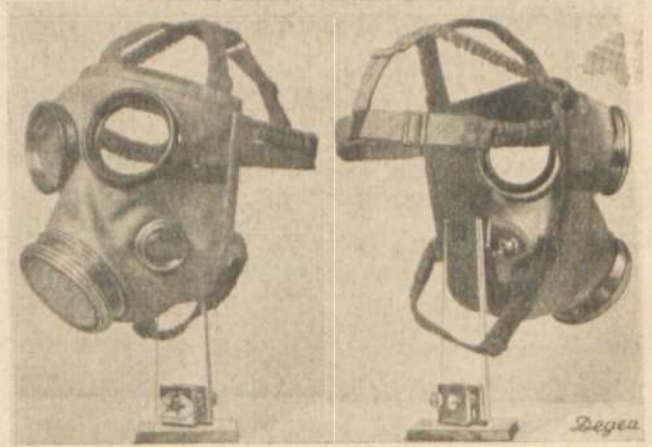
13 — Kireç.

Kirece karşı muvaffakiyetle toz süzgeci kullanılır.

Gözler fazla yanıyorrsa gözlükle toz süzgecini bir arada taşıyan " Optolix " maskeleri kullanılır.

Kireç ocaklarında toz maskesinin kullanılması

Harb maskesine benzeyen gözlük ve süpürge tertibatını havi toz maskesi

14 — Kireç kaymağı.

Pek fazla kireç kaymağı kullanılan yerler, meselâ Textin ve Sel-lüloz fabrikaları kireç kaymağından husule gelen kloro karşı kendilerini kurşunî renkte yapılmış sanayi maskeleriyle koruyabilecekleri gibi, ortanca ve büyük harb süzgeçleriyle de koruyabilirler.

15 — Klor.

(Kireç kaymağı bahsine bakınız.)

16 — Kömür.

Galeri halinde işlenen mâden kömürü veya lignit ocaklarında yangın çıktığı surette muhakkak karbon monoksit husule gelir. Karbon monoksit, gerek sanayi ve gerek harb süzgecinden geçer. Bunun için böyle yerlerde muhakkak oksijen cihazları kullanılmalıdır.

17 — Kükürt.

Kükürt fabrikalarında ve kükürt ocaklarında iki zehirli gazla karşılaşılır. Bunlardan biri kükürtlü müvellidülmâ, ve diğeri ise eski ismiyle bilâmâ hamızı kibriti yani 2 oksijenli kükürt. (Anhdride Sulfureux). Bu her iki gaza karşı koruyan sarı renkli hususî süzgeçler vardır. Maamafi ortanca ve büyük harb süzgeçleri başka süzgeç bulunmadığı takdirde bu işi görürler.

18 — Kum.

Bazı inşaatta ince bir püsküreç vasıtasıyla kum püskürtülmek mecburiyeti vardır. Bu ince kumu teneffüs edenlerin akciğerlerinde vahim hastalıklar husule gelir. Buna manî olmak için öyle bir elbise yapılmıştır ki bunu giyenler havayı bir boru vasıtasıyla büsbütün başka bir yerden almakta ve hariçle alâkalarını kesmektedirler.

19 — Mâden Ocakları.

(Kömür ocakları için kömür bahsine bakınır.) Zehirli tozlara karşı toz maskeleri veyahut daha iyi olarak kolloid toz maskeleri kullanılır.

20 — Mâden işleme tesisatı.

Çok toz neşreden sanayide kolloid süzgeçler kullanılır. Aşağıdaki resim bir yüksek fırında çalışan amelenin kolloid süzgeç taşımasını göstermektedir.

Eğer izabe esnasında zehirli maddeler husule geliyorsa - meselâ kurşun, civa, antimon ve arsenik fabrikalarında olduğu gibi - o zaman hem tahini renkte sanayi süzgeçleri ve hem de ortanca ve büyük harb

*Kum püsküren amelenin kullandığı
toz maskesi*

Kolloid toz maskesi

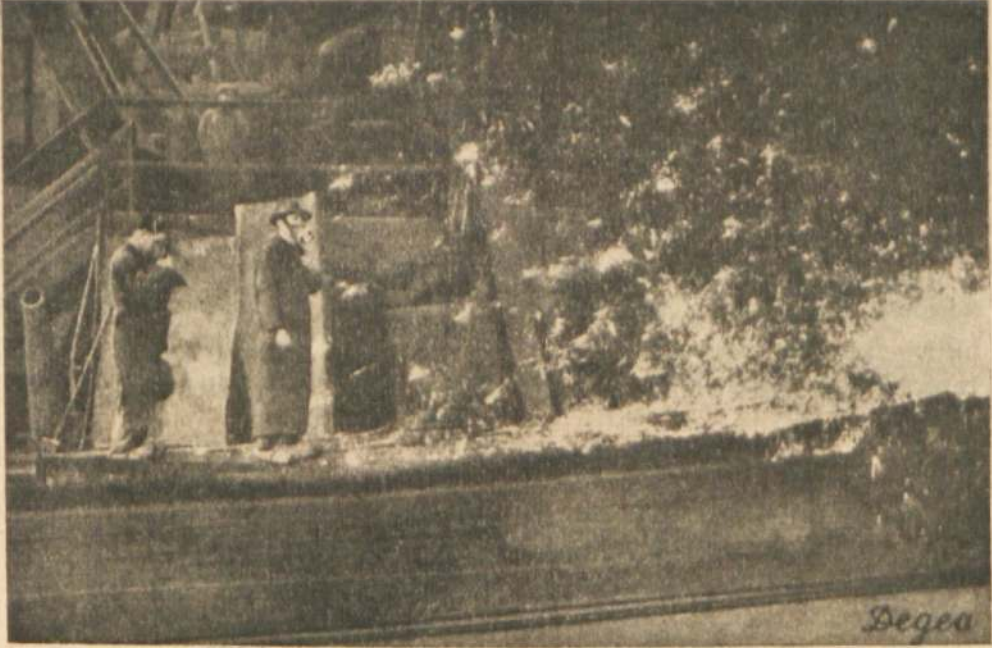
maskelerinden istifade olunmaktadır. Arsenikli ve fosforlu idrojen için Zeytunî - Kırmızı renkli süzgeçler vardır.

21 — Sellüloz.

Sellüloz fabrikalarında en çok kireç kaymağından çıkan klor tehlikesi vardır. (Klor bahsine bakınız,)

22 — Silolar.

Silolarda ne kadar dikkat edilirse edilsin toz tehlikesi vardır. Vakıa modern silolarda tozları emmek için hususî tertibat mevcut ise de yine bilhassa çuvallar boşaltılırken etrafa ince bir toz yayılır. Bu tozlara karşı alelâde toz süzgeçleri bir dereceye kadar korurlar. En iyisi bunlar için kolloid süzgeçleri kullanmak ve gözleri muhak-

Bir yüksek fırında kullanılan kolloid maske.

Optolix toz maskesi

kak bir gözlükle korumaktır. Maskede taşınan kolloid toz süzgeçleri kullanılmalıdır.

Bundan başka gözlüğü ayrı ve yarım maske şeklinde kolloid süzgeçleri de vardır.

Gözler korunmayacak olursa göz içerisine kaçan tozlar, bilhassa göz kapaklarında yaralar ve hatta tüberküloz husule getirir.

Silolarda buğdaya üşen haşaratı ortadan kaldırmak için zehirli gazlar, bilhassa Ziklon, Areginal, Karbonik asid kullanılmaktadır. Bu maddelerle çalışılırken muhak-

kak maskeye ihtiyaç vardır. Karbonik asidle çalışırken eğer hava tamamen tard edilecek olursa maskeler işe yaramazlar. O zaman muhakkak oksijen cihazlarına lüzum vardır.

Ziklona karşı hususî süzgeçler vardır. Areginale karşı kendimizi kahve rengi süzgeçlerle koruyabiliriz.

23 — şarap Fabrikaları.

şarap fabrikalarında alkol istihsalinde olduğu gibi, tahammur neticesi husule gelen karbonik asid teraküm ederek havayı tard edebilir. Bu gibi mahzenlere de ancak oksijen cihazları veya hariçten taze hava alabilen cihazlarla girilebilir. (Alkol bahsine bakınız.)

24 — şeker fabrikaları.

şeker fabrikalarında fazla mikdarda karbonik asid kullanılır. Onun için şeker fabrikalarında da karbonik aside karşı koruyan cihazlar yani oksijen cihazları ve taze hava alan cihazlar kullanılır.

25 — Tekstil (mensucat) fabrikaları.

Tekstil fabrikalarında evvelâ beyazlatmak için kireç kaymağı kullanılır. Kireç kaymağından klor intışar etmesi tehlikesi daima mevcuttur. Bilhassa kireç kaymağı yerine doğrudan doğruya klor kullanan fabrikalarda bu tehlike daha fazladır. (Klor ve kireç kaymağı bahislerine bakınız).

26 — Tütün.

Tütün fabrikalarında evvelâ tütün tozu tehlikesi vardır. Tütün tozu intışar eden dairelerde çalışan amelenin kendisine mahsus toz maskeleri olması lâzımdır. Tütün için pamuklu toz maskeleri kâfidir. Gözlerin korunmasına gelince: tütün tozu bilhassa ince toz halinde göze kaçacak olursa şiddetli iltihaplar yapabilir. Bunun için gözlerin de korunması lâzımdır.

Diger taraftan tütünde zuhur etmesi muhtemel olan bazı haşaratı öldürmek için zehirli gazler kullanılmaktadır. Meselâ son zamanlarda muvaffakiyetle vakumda Ziklon tatbik olunmuştur.

(Alelâde şeraitte siyanidrik asid havadan hafif olduğundan tütün

yapraklarının içine kadar nüfuz edememektedir. Balyaların orta yerinde bulunan yapraklar hemen hemen hiç müteessir olmamaktadır. Halbuki tütünün vakumda yapılacak olupta o zaman ziklon sevkedilecek olursa siyanidrik asid bütün tütün yapraklarının içerisine nüfuz etmektedir) .

27 — Uzvî maddeler.

Klorform, ether, karbon tetra klorür, karbon sülfür, tetra klor etilen, aseton, banzol, toluel, ksilül ve benzerleri ile çalışanlar daima zehirlenmeğe mahkûmdurlar. Bu gibi uzvî maddelerle çalışanlar kendilerini kahve rengi süzgeçlerle korurlar. Harb süzgeçleri de bu gazlere karşı bizi korumak için kâfidir.

28 — Ziklon.

Haşarat ve fareleri öldürmek için bütün dünyada çok büyük bir muvaffakiyetle kullanılan bu cisim, siyanidrik asidden ibarettir.

Alelâde süzgeçler buna karşı az mikdarda korurlar. Harb süzgeçleri daha iyi korurlar. Fakat bilhassa bu maksad için yapılmış mavi ve yahut mavi - kahverengi süzgeçler vardır.

Kızılaya

Üye Olunuz!

O,

Kara Gün Dostudur.

Maskelerin yüze uydurulması hakkında pratık malûmat

Almancadan çeviren :

Teğmen Kim. Nadir Bircan

Bu gün umumiyetle malûmdurki maske taşıyan bir adamın kendini muvaffakiyetle gazlara karşı koruması için her şeyden evvel maskenin yüze büyük bir itina ile uydurulması lâzımdır. Maskeyi mükemmel surette yüze uydurmak için elde mevcut bütün imkânlardan tamamıyla pek az kimse istifade etmektedir. Şimdi burada maskeyi münasib bir şekilde yüze uydurarak maskeyi taşıyan adama tam bir korunma kabiliyeti verebilecek imkânlardan bahsedeceğiz.

Yüze maske uydurmadan maksat, yalnız maske takanın kendini koruyabilecek bir âlet edinmesi değil, aynı zamanda o adamın kendisine verilen bütün vazifeleri yapabilecek bir hale gelmesidir. Yani maskenin tamamen intibaklı olmasıyla beraber, yüze uydurmak suretile kâfi derecede büyük bir görme sahası, tahammül edilebilir bir muzır boşluk ve taşıma esnasında rahat edilecek bir vaziyet temin edilmelidir. Bir maske yüze tamamen oturduktan sonra şu noktalara da dikkat etmek lâzımdır.

a - en münasib bir maske büyüklüğü intihab edilmelidir.

b - baş bağlarının vaziyeti başın büyüklüğüne ve şekline uymalıdır.

c - gözlük camları tamamen gözün önünde bulunmalıdır.

d - çene bağı iyi âyar edilmiş bulunmalıdır.

e - maske üstüne şapka veya serpuş giyilebilmelidir.

f - gözlük taşıyanlarda gözlük maske içinde rahatsızlık vermemeli ve maskenin kenarlarında bir açıklık husule getirerek maskenin gaz kaçırmamasına meydan vermemelidir.

Ekseriya zannolunduğu gibi maske büyüklüğü başın büyüklüğüne tâbi değildir. Bilâkis yüzün büyüklüğü ve şekliyle tayin olunur. Meselâ uzun (dar) yüzlü kimselere ekseriya büyük, buna mukabil yuvarlak (dolgun) yüzlü kimselere de ekseriya küçük maske lâzımdır.

KIZILAY MECMUASI

Şunu ilâve edelim ki aynı büyüklük numarasını havi maskeler birbirlerine tamamen müsavi değildirlir. Bunun için bir maske iyi uymadığı zaman derhal başka numaralarda maske aranmamalı, bilâkis daima aynı numarada bir çok maskeyi birbiri ardından tecrübe etmelidir. Baş bağları kafa şekline göre ayrı ayrı uzatılıp kısaltılabilir. Bağ tokalariyle bağların her birisinin başı müsavi derecede sıkması, fakat uzun bir taşıma nihayetinde dahi yorgunluk vermemesi temin edilmelidir. Diğer taraftan pek tabiidir ki baş bağları pek gevşek takılırsa adam hareket ettikçe maskenin yüzdeki vaziyeti değişir ve gaz kaçırır bir hale gelir.

Eğer maske taşıyan adam her iki gözü ile de dışarısını kâfi derecede görebiliyorsa gözlük camlarının duruşu iyi demektir. Eğer gözlükler yukarıya ve aşağıya doğru kaymışsa ve dışarıdan bakan birisi maske takanın gözlerini camların ortasında değil de cam çerçeveleri hizasında görürse gözlüklerin vaziyeti fenadır. Maskeyi yüze uydurma esnasında çehre maktalarının hususiyetleri nazarı itibare alınarak gözler, gözlüklerin tam ortasında veyahut yukardan itibaren dörtte üçünde bulunabilir.

Çene bağı ayarlarken dikkat edilecek noktalar :

1 — Çene bağı iliklenmediği zaman maskenin alt kenarının gırtlığı sıkıp sıkmadığı veyahut iki gözlük arasındaki çıkıntılı parçanın burnu rahatsız edip etmediği tesbit edilmelidir.

2 — Yüzün hususiyetine göre ayarlandığı surette dahi maske taşıyanın gırtlığının hareket etmesi (meselâ konuşması) yüzünden maskenin gaz kaçırıp kaçırmadığı, yahut çene bağı ile ense bağı'nın birleştiği noktada maskenin yüze rahatsızlık verip vermediği güzelce araştırılmalıdır.

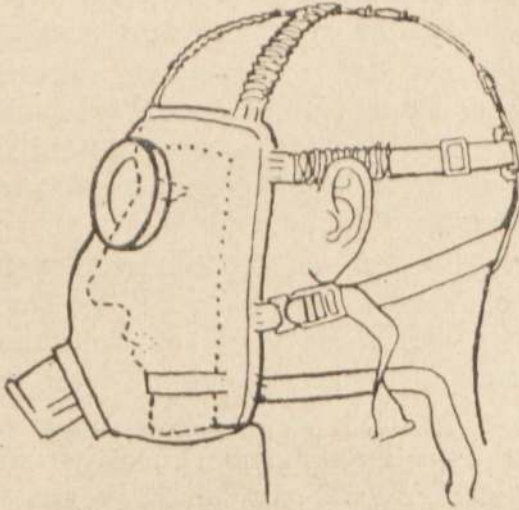
Maske taşıyan adam yüzüne maskeyi iyi uydurduğu zaman, başına koyduğu serpuşu, ne tamamen gevşek ve ne de başını sıkacak şekilde helezonlu yaylar üzerine bir tazyik yapmaz.

Kezalik ense kısmı olan başlıklar (meselâ itfaiye miğferi) giyildiği zaman adam yatsa bile maskenin alına gelen çerçeve kısmının kaymamasına (görme sahasının değişmesi) veyahut maske kenarının açık kalmamasına dikkat edilmelidir.

Gözlük taşıyanlar maskeyi yüzlerine gözlerinde gözlük olduğu halde uydurmalıdırlar. Taşıdıkları gözlükler, burun üzerine yer-

KIZILAY MECMUASI

leştirilen cinsten olmalıdır. (Kulak üzerine uzanan kollar maske kenarını açık bırakabilir.)

Normal bir başta maskenin duruş tarzı

Normal bir başta maske tokalarının duruş tarzı

Yukardaki izahattan anlaşılıyor ki maskenin yüze iyice oturması lâzım olan şartlar zannolunnuğu kadar basit değildir. Bu uydurma keyfiyeti, muhtelif büyüklüklerde maskeler imal etmekle, uzatılıp kısaltılabilir. Baş bağlarıyla, geniş ve çok yumuşak bir tesdid (kapatma) çenberile, büyük ve münasib şekilde yapılmış gözlük camlarıyla, intibak kabiliyeti yüksek çene bağı ile daha kolaylaştırılmıştır. Fakat bazan fevkalâde değişik baş ve çehre şekilleri dolayısıyla öyle büyük müşkilleri zuhur ederki bu hallerde yukardaki şartları temin etmek pek kolay olmaz.

O halde tesadüf edilebilen bütün hallerde, en münasib bir intibak temin etmek için ne suretle hareket etmelidir ?

Her şeyden evvel insanın maske uydururken acele etmemesi lâzımdır. Meselâ yarım saat zarfında 100 kişiye maske uydurmakta hiç mana yoktur. Çünkü bu kadar kısa zaman zarfında muhakkak iyi bir uydurma temin edilemez. Ve talebeler de hiç bir zaman iyi maske taktıklarına emin olmazlar.

Eğer bir çok kimselere maske uydurmak icab ederse, en iyisi

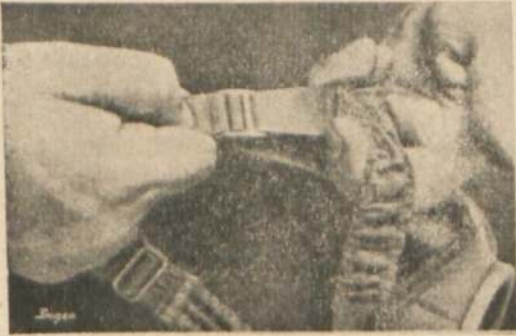
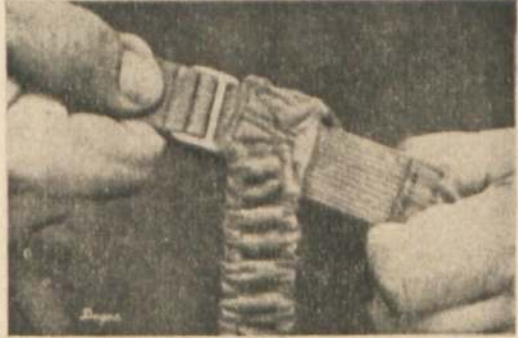
KIZILAY MECMUASI

bunları 8 - 10 kişilik guruplara ayırmak ve iki taraf da maskenin iyi oturduğuna kani oluncaya kadar meşgul olmaktır,
Maskeler büyüklük numaralarına göre sıralanıp hazırlandıktan

*Alın bağı tokasının normal
ayarlanması*

*Ortadaki alın bağına uzaması
için alın bağı tokasının
ayarlanması*

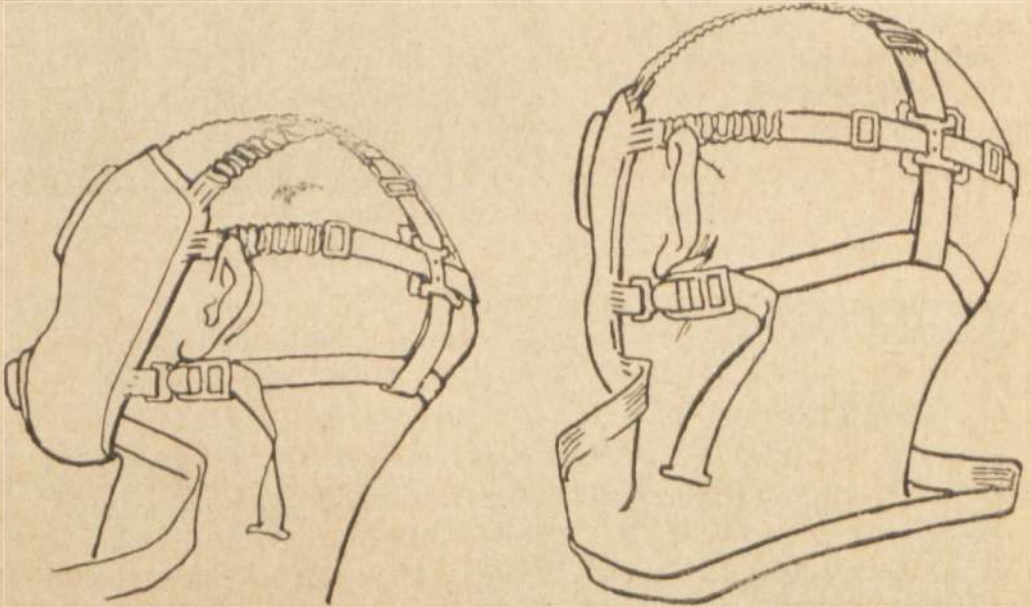

*Ortadaki alın bağına kısalması
için alın bağı tokasının
ayarlanması*

KIZILAY MECMUASI

sonra maske takılacak adamın yüzü tetkik edilerek maske numarası tahmin edilir.

Tesdid çenberinin haricinde kaldığı için alınla meşgul olmağa lüzum yoktur. Kaşın üst kısmı ile çene arasındaki mesafe, tesdid çenberinin uzun veya kısa olmasına sebep olabilir. Büyük görünen yüze daima büyük maske ve küçük bir yüze daima küçük maske lâzım değildir. O halde yüz maktalarile biraz daha yakından meşgul olmak lâzımdır. Bu suretle hangi şekilde bir yüze nasıl bir maskenin uyacağı hakkında bir fikir edinilir ve maske çabuk uydurulabilir. Meselâ çehre orta büyüklükte olduğu için 2 numaralı maske intihab edilmiş olsun. Bundan sonra adama şapka büyüklüğü sorulur. Kafa bağlarının nasıl olacaklarını tayin etmek için de adam sağa döndürülerek yan taraftan kafatasının vaziyeti tetkik edilir. Farzedelim ki talebe veya adamın şapka büyüklüğü vasatî bir büyüklük (56 - 57) olsun. Alnı da orta derecede yüksek ve kafatası tabii olursa fabrikadan yeni çıkmış bir maskedin bağlarında tadilât yapmağa hiç lüzum yoktur. Çünkü zaten bu maskeler fabrikadan baş bağları vasatî uzunlukta olarak çıkarlar. Böyle ah-

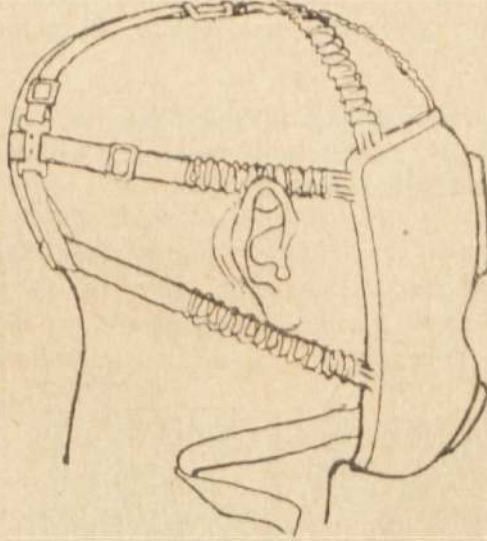

Kısa ve arkası gışkin başlarda tokaların aldığı vaziyet

Toparlak başlarda tokaların aldığı vaziyet

KIZILAY MECMUASI

valde doğruca maskeyi adamın başına geçirmeli ve diğer noktaları tetkik etmelidir. Eğer maske yüzün her hangi bir yerine tam uymuyorsa ancak o zaman kafa bağları uzatılıp kısaltılmalıdır.

Yassı başlarda tokaların aldığı vaziyet

Misâl :

1 — Alın yüksek ve dar olursa ortadaki alın bağının tokası açılmalı ve bağ uzatılmalıdır.

2 — Eğer alın basık ve geniş olursa orta alın bağı kısaltılmalıdır. Maskenin sağa veya sola, aşağı yukarı kayması ancak maske takıldıktan sonra temin edilir. Ön alın bağı ve ense bağı aynı derecede gerilmiş olmalıdırlar.

3 — Eğer adamın kafası, kafatası da geniş olursa orta bağ hariç bütün bağların tokaları tepenin arka tarafına kadar gerilmelidir. Orta bağ tabii kısılır.

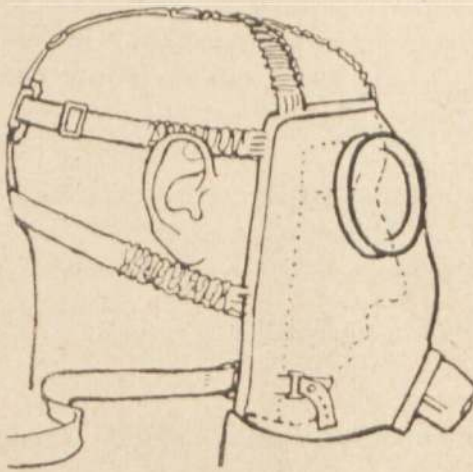
4 — Eğer kafatası çok yuvarlak olursa bu halde hemen daima orta bağ gayet darlaştırılır. Diğer iki şakak bağları ise ya vasatî genişlikte veya en geniş vaziyette bulundurulur.

5 — En son olarak kafatası düz ve arkaya doğru çıkık olursa bazan orta bağ tamamen tepenin arkasına kadar gelir. Şakak bağları da nisbeten kısaltılır.

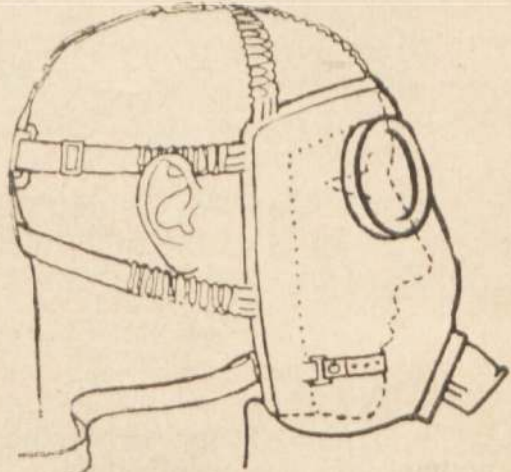
Tesadüf edilen hal ne olursa olsun daima bağların az bir tazyik-

le kat'i ve iyi bir vaziyet almasına gayret edilmelidir. İlk defa ense bağının vaziyetile iştigal edilmelidir. Çünkü ense bağının uzunluğu yalnız başın arka tarafının vaziyetile değil, aynı zamanda çene bağının duruşuna da tabidir. Bunlardan sonra görme sahasının, muzır boşluğun ve maskenin gaz kaçırıp kaçırmadığının muayenesi gelir.

Maskenin duruşıyla çehre şekilleri ve çehrenin muhtelif aksamının büyüklük nisbetleri arasında husule gelen uygun-suzlukları nasıl düzeltmelidir?

Çene halkasının sıkıştırılmış vaziyeti

Çene halkasının uzatılmış vaziyeti

1 — Maskenin gaz kaçırmaz bir şekilde oturması :

Bu mesele gayet kat'i bir şekilde maske takılı olduğu halde asgarî beş dakika, muharriş gazla dolu bir mahalde durmakla anlaşılır. Fakat, tecrübe, maske diğer bütün noktalarda tamamen uygun olduktan sonra yapılır. Maskeyi yüze uydurma esnasında alında, şakaklarda, göz köşelerinde, çene altında bazı açıklıklar hasıl olabilir ki bunların izalesi güç değildir. Bazan alında husule gelen bir boşluk çene bağını biraz genişletmekle veya açmakla ortadan kaldırılabilir. Bu suretle maske alın üzerinde biraz daha yükseğe çıkarak yüze tamamiyle uyar. Fakat bazan yüzüne maske uydurulacak adamın çenesi büyük, çene kemiği geniş olur. Ve çene bağını genişletmekle maskenin üst çizgisi ta gözlerin üstüne kadar

KIZILAY MECMUASI

İnebilir. Yanaklardaki aralıklar ekseriya ense bağını bir az daraltmakla berteraf edilebilir. Fakat yanaklarda fark edilebilen açıklıklar ekseriya gaz kaçırmaya sebep olabilecek açıklıklar değildir. Dış çizgi yanağa tamamen temas etmese dahi maskenin tesdid çenberi yüze tamamen intibak ettiğinden gaz kaçırmaz. Böyle hallerde gözlük camlarının dışından içeriye bakmak ve tesdid çenberinin tamamıyla intibak ettiğini görmek, maskenin uyduğuna kanaat getirmek için kâfidir. Normal başlarda pek az tesadüf edilen çene arkasındaki açıklıklar bilhassa baş yukarı kaldırıldığı veya çevirildiği zaman daha ziyade belli olur. Bunları gidermek için çene bağını biraz daraltmak kâfidir. Tabiidir ki maskeyi tamamen gaz kaçırmaz bir hale getirmek için yapılan işler esnasında muzır boşluk, görme sahası ve rahat taşıma şekli de ihmal edilmemeli, bunların temini cihetine gidilmelidir.

Maskenin kenarı biraz kabarık görünüyor, fakat maske gaz kaçırmıyor

2 — Muzır boşluk ve rahat taşıma şekli.

Modern maskelerde, mümkün olduğu kadar küçük bir muzır

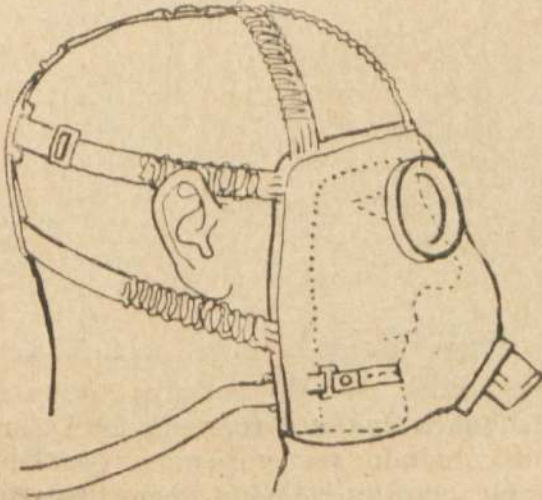
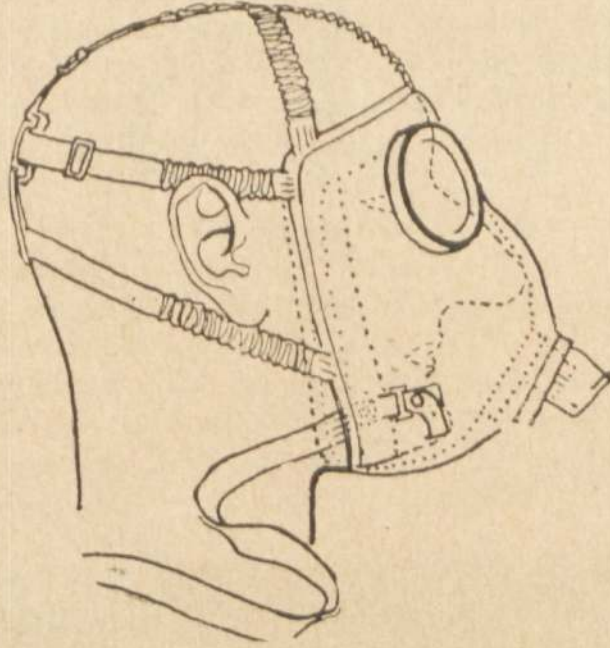
*Gözlük camlarından içeriye bakmak
sayesinde maskenin kapatma çengelinin
yüze tamamen tetabuk edip etmediği
anlaşılır*

boşluk bırakmak düşüncesiyle yüz biçimine benzer bir biçim vardır. İnsan çehreleri normal maktalara nazaran ekseriya çok farklı olduğundan, bilhassa uzun müddet maske altında kaldıktan sonra maske taşıyanlarda sanki baş bağları çok gergin imiş gibi bir his peyda olur. Yorgunluk bilhassa burun ve gırtlakta daha ziyade hiss olunur. İlk defa yüzlerine maske takılan talebeler, ilk gördükleri bir çok yeniliklerin yaptığı tesir yüzünden, bir çok mahzurların farkına varmazlar. Bu hallerde maskeyi onlara takan, vaziyeti anlamalı ve kendiliğinden buna çare bulmalıdır. Bu da esas itibarıyla çene bağının vaziyetini değiştirmek veyahut daha küçük bir maske intihap etmekle temin edilir, Meselâ oldukça normal bir çehre maktainda bir taraftan burun çok öne doğru fırlamış olur ve maske de bütün yüzü kaplarsa bu halde maske kumaşı burun üzerine bir tazyik yapabilir. Buna karşı yapılacak iş çene bağını bir

KIZILAY MECMUASI

delik daha darlaştırmaktır. Maske kenarlarının gırtlığa yaptığı tazyik, çene bağının vaziyetini tâdil etmekle tamamen bertaraf edilemez. Fakat maske taşıyan adam zamanla bu tazyike alışır ve artık hissetmemeğe başlar. Şu izahattan anlaşılmalıdır ki; maske-

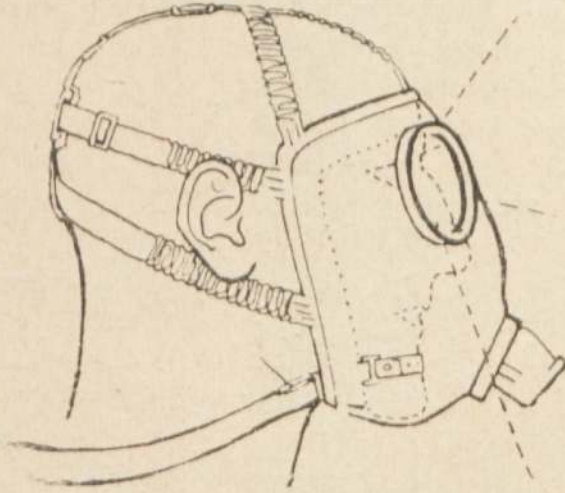
*Çene halkasının maske-
nin durumu üzerine yer-
leşmesiyle alâkası*

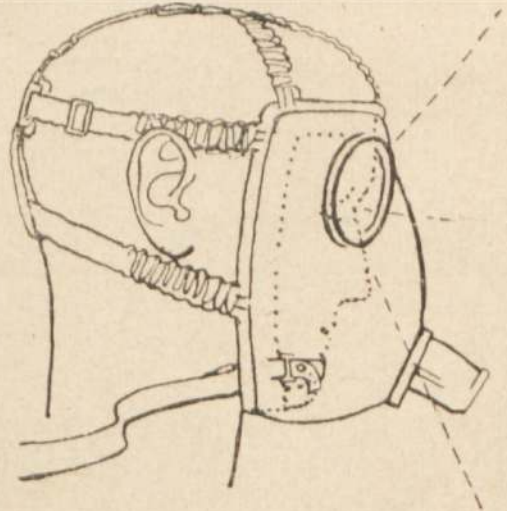
*Çene bağının maskenin gırtlak
üzerine tazyiki ile alâkası*

KIZILAY MECMUASI

nin gırtlığa yaptığı tazyik kolayca zannolunacağı gibi tombul ve kısa boyunlularda değil, bilâkis etsiz zayıf kimselerde hissedilebilir.

Maske gözlüklerinin ve görme sahasının alınla alâkası (eğri alınla)

Maske gözlüklerinin ve görme sahasının alınla alâkası (düz alınla)

3 — Gözlük camlarının vaziyeti.

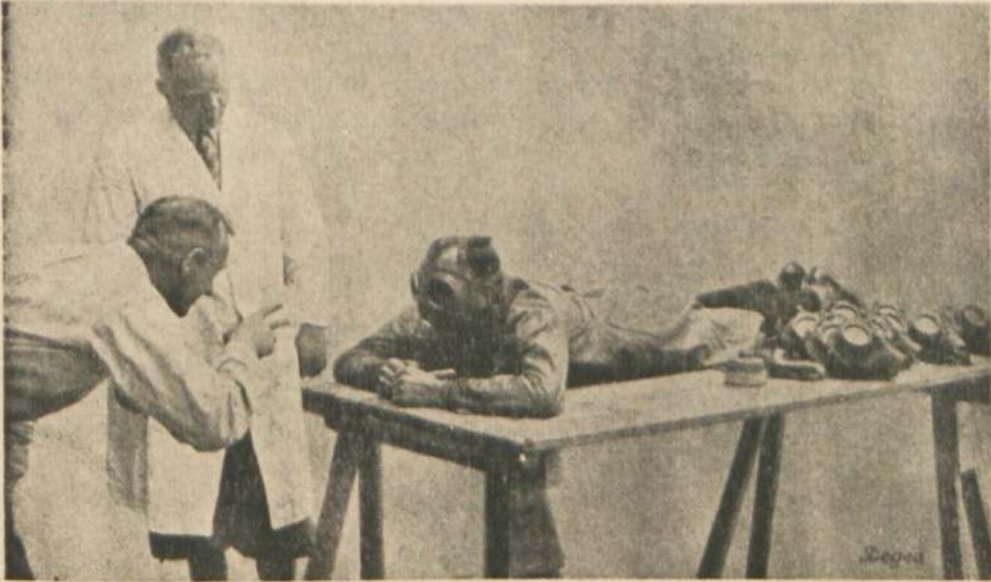
Görme sahasının muâyenesi :

Evvelâ gözlük camı göze oldukça yakın durmalıdır. Dışarıdan bakıldığı zaman içerdeki göz, camın tam yarısında görülmelidir. Meselâ yüz maktai normal olan bir adamın gözleri yüzden

KIZILAY MECMUASI

pek derinde ise böyle bir adama maske uydururken yüzüne iyice yapışacak bir maske intihap etmeğe gayret etmelidir. Aksi taktirde gözlerin gözlük camlarına olan mesafesi çok büyür ve görme sahası da mühim miktarda azalır. Alnı arkaya doğru basık ve çenesi öne çıkık bir adamın yüzüne maske uydururken de adamın gözlerinin gözlük camlarının yarısında durmasına gayret etmelidir. Bunun aksi hallerde yani alının üst kıyısı yüksek, alt tarafı alçak, yahut öne doğru çıkık ve çene de gayet küçük veya tamamen kaybolmuş vaziyette ise gözler gözlük camlarının alt yarısında durur. Son bir hal olarak da şunu mütalâa edelim:

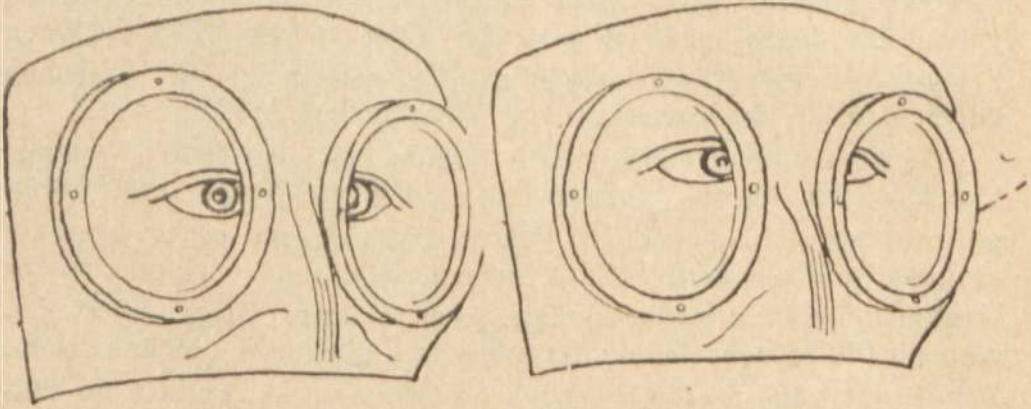
Maske altındaki adam yukarı tarafını kâfi derecede göremez. Yan taraflarını da çok mahdud miktarda görür. Aşağı tarafı görüp görmemenin pek ehemmiyeti yoktur. Çünkü başını biraz eğmekle aşağısını pek âlâ görür. Fakat buna mukabil maske altında yukarı tarafını muhakkak görebilmelidir. Aksi takdirde adam yattığı zaman gözlük çerçevesinin üst kısmı tam gözlerinin üstüne gelir. Bunun için yüze maske uydurma esnasında adamı kabilse bir masa üzerine yatırıp her tarafını iyice görebilmesi temin edilir.

Maskeyi takanın görme sahasını iyi muayene için yattığı yerde muayenesi

KIZILAY MECMUASI

Düz olmayan yani şakak kemikleri alına doğru çok bükük veya çok yuvarlak bir yüze maske takıldığı zaman gözlük camları çok yana kayarlar. Bu halde iken adam yan taraflarını iyice görür. Fakat bilhassa iki göz arasındaki mesafe dar ise yukarı ve aşağı tarafları çok az görür. Bilhassa bu hallerde gözlerin, gözlük camlarının ortasına gelmesine çok gayret etmelidir.

İki göz arasındaki mesafenin maske üzerindeki tesiri

Bütün bu işlerle, maske yüze iyice oturup tahammül edilebilir bir muzir boşluk, büyük bir görme sahası, baş bağlarında muntazam bir gerilme temin edildikten sonra ense bağı da yerine takılır. Maske taşıyan adam çok konuşsa dahi uzun zaman sonra bile çene bağı çeneyi sıkmamalıdır. Bu da ense bağını iyi âyarlamakla temin edilir. En sonra da şapka giyilir.

Gözlük taşıyan kimselere maskenin iyice uyması için gözlük atkılarının kalın olmaması lâzımdır. Bu atkılar ya şerit bağlardan yapılmış olmalı veya o kadar ince ve düz olmalıdır ki cilt içerisine gümülsün ve maske kenarını açık bırakmasın.

İşte ancak bu şartlar tamamiyle yerine getirilirse maske gayet iyi bir şekilde yüze oturduğu gibi, korunmayı yeni öğrenen bir kimsede daha başlangıçta maskeye karşı emniyet peyda eder.

Karbon monoksitle zehirlenmelerde Metilen mavisî tedavisi

Son zamanlarda bilhassa 1933 ve 1935 arası, Karbon monoksit ve hava gazı ile zehirlenenlerin Metilen mavisî ile tedavi edilmesi âdeta bir moda halini almıştır. Hatta bu tedavi tarzını karbon monoksitle beraber bütün boğucu gazlarla gazlanmış olanlara tatbik etmek isteyenler de vardır. Lâkin şimdiye kadar metilen mavisî ile elde edilen neticeler daima iyi çıkmamıştır. Weiss, Geiger, Deutsch gibi müellifler, iyi netice aldıklarını iddia ederken Haggartt ve Henderson, Greenberg gibi müellifler de bilâkis neticelerinin her zaman memnuniyete değer bir mahiyette olmadığını ileri sürmektedir.

Metilen mavisî tedavisi şu esas üzerine kurulmuştur :

Metilen mavisî, mavi bir boyadır. Eğer oksijenini kaybederse renksiz bir şekil alır. Havadan tekrar oksijen alarak yeniden rengi mavileşir. Canlı bir muhitte, yani uzviyetin içinde metilen mavisî uzviyete oksijenini verebilir. Bu oksijen verme keyfiyeti, boya ile daima birlikte bulunan sudan boyanın idrojenlerini alarak oksijeni açığa bırakmak suretiyle olur. Binaenaleyh kanında oksijen azalmış olan bir hastaya metilen mavisî şırınga edilecek olursa bu madde hastaya oksijen verebilir. Ancak şunu unutmamalıdır ki metilen mavisinin oksijen vermesi veya alması süratle vukua gelmez.

Schöbern'in yaptığı bir tecrübeye nazaran oksijen ile birlikte çalkalanan renksiz, yani irca edilmiş metilen mavisî ancak bir saat sonra tamamiyle tahammuz etmiştir. Bazı maddeler meselâ demir ve bakır bu tahammuz keyfiyetini süratlendirmektedir. Fakat uzviyette gerek tahammuz ve gerek irca süratlendirecek hususi maddelere rastgelindiği hakkında kat'î bir bilgimiz yoktur.

0,1 Miligram metilen mavisî iki dakikada 3,5 santimetre mükâbı oksijen verebilir. Fakat bir insanın iki dakika zarfında ihtiyacı olan oksijen 180 santimetre mükâbıdır. Demek oluyor ki bir insana her iki dakikada bir 5 miligram metilen mavisî şırınga etmek mecburiyeti vardır. Bu ise imkânsız bir şeydir.

Son zamanlarda yapılan tecrübeler göstermiştir ki (Warburg) hakikatte metilen mavisinin tesiri başka türlüdür. Metilen mavisi vücuda girer girmez evvelâ nesiclerde idrojen irca olunmakta, akciğerlere girince bu sefer idrojenleri vererek oksijen almakta, kana girince tekrar oksijenleri vermektedir. O zaman şu hakikat karşısında kalırız ki geçen zaman çok az olduğundan bütün bu irca esnasında husule gelen oksijen mikdarları hiç bir zaman tam bir tedavi için kâfi gelecek kadar fazla değildir.

O halde karbon monoksitle vukua gelen zehirlenmelerde muhakkak oksijen teneffüs ettirmek veya oksijen şırınga etmek, metilen mavisi tedavisine nisbeyle çok daha doğru ve çok daha iyi bir usuldür.

*
* *

Kızılaya
âza olmak
Medenilik
icabıdır.

Genel Kurmay Başkanı Mareşal Fevzi Çakmak ve Yüksek Askerî Şûra âzası ile diğer Generaller Kızılay Gaz Maske Fabrikasını ziyaret ettiler

Genel Kurmay Başkanı Mareşal Fevzi Çakmak, yanında Âli Askerî Şûra erkânı ve bir çok Generallar olduğu halde 27 mart cumartesi günü bir gaz tatbikatında hazır bulunmuş ve tatbikat esnasında bizzat Kızılay Maskesini takarak gaz bulutu içerisine girmiştir.

Kızılay Maskesinin gösterdiği mukavemeti bizzat tecrübe eden Mareşal, neticeden çok memnun olmuştur. Bundan sonra Mareşal ve yanındaki zevat ordunun bütün gazdan korunma teşkilâtı yanında yer alan Kızılay Gaz Maske Fabrikasını ziyaret etmişler ve burada gördükleri intizam ve mükemmeliyetten mütevellid memnuniyetlerini Fabrikanın defterine kaydetmek lûtfunda bulunmuşlardır.

Zehirli gazlar hakkında mecmuamıza gelen sorgulara mütehassısımızın verdiği cevaplar

Bergamada Bay N. Ç.

Yeni çıkan Biberi gazı hakkındaki fikriniz nedir?

Cevap:

Biberi gazı iki senedenberi ismi duyulan bir gazdır. Bir rivayete nazaran yeni bir gaz olmayıp bir nevi aksırtıcı gazdır.

Fakat Amerikalıların rivayetine nazaran bu madde Amerikalı " Goss „ tarafından ortaya konup kimyaca terkibi " Vanilil normal heptil amit „ olan bir maddedir. Bu madde saf iken beyaz, sarı bir tozdur. Saf değil iken esmer renkli ve koyu bir mayidir. Bir mermi içerisine konulup atıldığı zaman etrafa beyaz duman halinde intişar eder. Bunu teneffüs edenler dehşetli surette öksürür ve boğulurlar. Bu gazla gazlanmış bir yerde bir saniye bile durmak imkânı yoktur. İnsanı çok öksürtmesi ve nefes darlığı vermesine mukabil gözler üzerinde büyük tesiri yoktur. Bazı Amerikalılar bu gazı gözyaşı getiren ve aksırtan gazlarla birlikte kullanmaktadırlar. O zaman yaptığı tesir çok vahim olur.

Biberi gazı bir rivayete nazaran bütün süzgeçlerden geçmektedir. Fakat bu rivayetin doğru olmadığı ve bilhassa Kızılay maskesinin bu gaza karşı tam bir muâfiyet temin ettiğini Ankarada yaptığımız tecrübeler göstermiştir.

*
* *

Adanada Bay N. Yaykın.

Muhtelif sanayi süzgeçlerinin hususî işaretleri varmıdır?

Cevap:

Almanyada muhtelif sanayi süzgeçleri için harfler ve renkler

KIZILAY MECMUASI

kabul edilmiştir. Türkiyede de aynı esas kabul edilmiş olduğundan bunları aşağıda bildiriyoruz:

Harfler	Maskenin rengi	Tuttuğu gazlar
A	Kahverengi	Uzvi maddeler
B	Zeytunî	Asitler ve yangında çıkan gazlar (karbon monoksit müstesna)
C O	Süzgecin ortasında siyah şerit	Karbon monoksit
E	Sarı	Kükürt di oksit
G	Mavi	Siyanidrik asit ve ziklon
İ	Mavi - kahverengi	Ziklon
K	Yeşil	Amonyak
L	Sarı - kırmızı	Kükürtlü idrojen
M	Sarı - yeşil	Kükürtlü idrojen ve amonyak
O	Zeytunî - kırmızı	Arsenikli ve fosforlu idrojen
R	Sarı - kahverengi	Kükürtlü idrojen ve uzvi maddeler.

*
* *

Ankara Erkek lisesi kimya öğretmeni Bay İzzet.

Liselerin zehirli gaz derslerinde kullanılacak malzeme nereden satın alınır?

Cevap:

Bütün arzu ettiğiniz malzemeyi fiat kataloğunda yazılı olan fiatlara göre Kızılay Genel Merkezinden tedarik edebilirsiniz. Yalnız, alınacak malzemenin okullardaki gaz dersleri için kullanılacağı, okulun Direktörü tarafından resmî bir kâğıda yazılı bulunmalıdır.

**Bay Nuri Refet Korur'un (Herkes Zehirli Gazlar ve
bunlara karşı korunmağa dair ne bilmelidir ?)
isimli kitabı**

Geçen sayımızda zehirli gaz mütahassısı Bay Nuri Refet Korur'un (Herkes zehirli gazlar ve bunlara karşı korunmağa dair ne bilmelidir ?) isimli eseri hakkındaki mutalâamızı bildireceğimizi yazmıştık.

Bay Nuri Refet eserinde evvelâ zehirli gazları târif, sonra bunları tasnif etmiş, gazların nevilerini, gazlananlara yapılacak tedavi ve gazlardan korunma yollarını herkesin anlayabileceği bir lisanla yazmıştır. Gazdan müteessir olmamak için atılan gazın hangi gaz olduğunu anlamak yolunu da cetvellerle göstermiştir.

Gazların ne suretle atıldığını anlatan bahis de okuyucular için çok faydalıdır. Bir çok meraklılar tarafından gazlar hakkında sorulan sualleri sıraya koymuş ve bunlara cevap vererek müşkülleri hâletmiştir.

Bay Nuri Refet Korur kitabının en büyük kısmını gazlardan korunmak için en faydalı bir cihaz olan maskeye hasretmiştir. Burada maskelerin nevilerini, kullanılışını güzelce anlatmış ve en nihayet Türkiye Kızılay maskesi hakkında tafsîlât vererek bunun kullanış yollarını iyice göstermiştir.

Bu bahisten sonra gaz sığınakları hakkında bize çok istifadeli yollar göstermiştir. Memleketin hemen her tarafında bu mes'ele etrafında vücuda gelen uyanıklık, bize kitabın bu bahsini dikkatle okumak lüzumunun ehemmiyetini gösterir. Ev ve apartıman bodrumlarında muvakkat olarak kullanılacak sığınaklar hakkında amelî bilgileri ihtiva eden, gaz tehlikesi hakkında yapılacak hareketleri gösteren bu şayanı dikkat kitabı bütün okuyucularımıza tavsiye ederiz.

Bedeli 30 kuruş :

Ankarada : Akba ve Tarık Edip,

İstanbulda : İnkilâp kütüphanelerinden alınabilir.

Uluslararası Kızılhaç Komitesinin Tebliğlerinden

(Geçen sayıdan mâbad)

1 — 1929 Jenev mukavelesinin tekrar gözden geçirilmesine aid teklifler :

Halihazır harplerinde, hususiyle hava muharebatında Kızılhaç işaretinin sureti istimali ve tatbiki meselesinin tetkiki hiç şüphesiz müstacelen halli lâzımgelen mes'elelerden biridir.

Muhtelif memlekelerin havacılık teşkilâtı tarafından yapılan tecrübelerde ve hususiyle Uluslararası Kızılhaç Komitesi delegelerinin müşahade ettikleri veçhile, Kızılhaç işaretinin tayyareler tarafından temamilik görülememesi yüzünden Kızılhaç müessesatına bağlı teşekküllerin bombardıman edilmiş olması bu meselenin yeniden gözden geçirilmesine lüzum hasıl etmiştir.

Bundan maada, sıhhat işlerine tahsis edilmiş tayyarelerin gerek yerde ve gerek havada bulundukları esnada üzerlerindeki alâmeti farikanın seçilemediği müşahade edilmiştir. Binaenaleyh mukavelenin 180 inci maddesinde zikredilen beyaz zeminin askerî sıhhat tayyarelerinde tefrikine kâfi gelmediği tebeyyün eylemiştir. Bunun için hava mütehassıslarının iştirakiyle tetkikler ve tecrübeler neticesinde kolayca seçilebilecek bir alâmeti farika bulmak, hususiyle gece esnasında telsiz telgraf, siren (düdük), elektrikli işaretler ve ilâ... gibi usullerle bunları tefrik etmek lâzımeden dir. Meseleyi bir nizama sokarken, 'gözden çıkarılmaması icabeden bir cihet de bunun halihazır harplerinin hergün değişen şeraitine uyabilecek kadar mülâyim, yani enine boyuna çekilebilecek bir tarzda olmasıdır.

2 — İşaret meselesi ile birlikte halli lâzımgelen meselelerden biri de Kamufraj - setr [*] meselesidir.

İlk hatların gerisinde Kızılhaç işaretinin görülüp faide temin etmesine mukabil harekât mıntakasında sıhhi müessesatın, hususiyle işaretlerin mahdudiyeti dolayısıyla ilk safların daima irtibat halinde bulunması icabeden nakliye kollarının daha emin bir tarzda muha-

[*] Müessesatı düşmanın gözünden gizlemek için yapılan gizleme usulü.

fazaları için bu setr usulünün tatbiki daha münasib olacağı haller tezahür edebilir. Nazarı dikkatimizden uzak tutulmaması icabeden bir nokta varsa o da; gizli yerlerde elegeçen hasta, yaralı ve onlara bakan sıhhiye heyet ve efradının Jenev mukavelenamesinin birinci maddesinde zikredilen himaye edilmek haklarının bunlara da teşmilidir.

3 — Sıhhat işlerine tahsis edilen askerî, sivil malzeme ve heyetlerin yalnız muvakkat bir zaman için değil harbin imtidadı müddetince Jenev mukavele ahkâmından müstefid olmaları teklifidir.

Her hangi bir vesile ile yukarda saydığımız şekilde askerî olsun, mülkî olsun kendilerine aid malzemenin ve heyetlerin yalnız zuhur eden ihtiyaç vesilesiyle muvakkaten değil, daimî bir surette, harbin devamı müddetince Jenev mukavelesinden istifadesi isteniyor.

Mukavelenamenin 18 inci maddesinin ikinci fıkrasında zikredilen şeraitten başka bir yeni vecibe konulmadan her hangi bir tayyare veya diğer vasıtai nakliyenin bu himayeden muvakkaten değil harbin devamı müddetince istifadesi mevzuu bahistir.

Sıhhiye işlerinde her hangi bir ihtiyaç vesilesi ile kullanılan adamların kollarına konan pazubendlerin de seferin nihayetine kadar taşınabilmesi isteniyor. Bu istifade hakkının teşmili temenniye şayanıdır. Bununla beraber bu noktaların müzakere esnasında bir çok mübahaseye yol açacağı da tabiidir.

4 — mukavelenin 18 inci maddesinde zikredilen sıhhat işleri tayyareleri hususatının (mukavele ahkâmının tefsiri bahsindeki mütalâat kabul edildiği takdirde) yeniden gözden geçirilmesi icab eder. Bundan maada her hangi bir yanlış işaret üzerine yere inmeğe mecbur edilen sıhhat işleri tayyarelerinin içinde bulunan hasta ve yaralıların iadesinin lüzumu gözden kaçırılmamalıdır.

Filhakika her hangi bir fikri mahsusla yaralı taşıyan bir tayyareyi hususî işaretlerle yere indirip içindeki hasta ve yaralıları iade etmek adalet icabı olmakla mukaveleye sokulması hakkın icabıdır.

5 — Mukavele ahkâmına ademi riayetın sabit olmasına karşı 30 uncu maddede zikredilen muamelât bir heyûladan ibaret olduğu ve tatbik edilse bile bunun noksanlığı meselesi.

Bu hususta şimdilik hiç teferruata girişmeden ademi riayetın milletlerarası bitaraf bir komisyona havale edilerek onun tarafından tesbit edilmesi hakkındaki teklifi zikrederiz. Bu fikre nazaran komisyon tarafından tesbit edilecek olan mukaveleye riayetsizlik, muhasımlardan bu fili yapan tarafa teblig etmekten ibaret kalır. Muhasım-

lardan bir taraf diğer tarafın yine mukavele ahkâmına riayet etmediğine dair bir şikâyetle bulunduğu takdirde meselenin Lahay divanı adâletine kadar sevki ciheti kâhıyor.

Bu meseleler o kadar mudildir ki bunlar hakkında bir fikir dermeyanından şimdilik ihtiraz ederiz.

Mukavele ahkâmına ademi riâyetin bazı serî ve emin yollarla temini ciheti değil aynı zamanda da ortaya konan töhmetin bitarafane surette tesbitine imkân müsaîd olmadığı vâkıalarda mukaveleye sadakatin sarsılmasına ve ihtirasların artmasına da sebebiyet verebilir.

Mukavele ahkâmına ademi riayeti tesbit için Kızılhaçın bitarafane bir tarzda ne vakit ve ne surette müdahale edilebileceğinin tesbit edilmesi faidelidir.

6 — Mukabelei bilmisil hususâtı :

Mukavelenamede gerek eşhasın ve gerek eşyanın mukabelei bilmisil olarak istimallerinin caiz olmadığının teyid edilmesi lâzımdır.

Bundan maada umumiyet itibarile 1927 mukavelesinin devletler tarafından henüz tasdik edilip ahkâmı yerine getirildiğinin de bilinmesi faideden hâlî değildir.

Yukarıda hülâsa ettiğimiz atlı madde ile, Jenev mukavelenamesinin en fazla hangi kısımlarının gözden geçirilmesi icap ettiği hakkında Uluslararası Kızılhaç komitesinin bütün millî Kızılhaç ve Kızılay cemiyetlerine gönderdiği bildirig sona erdi.

Altıncı bildirğin son fıkrası bu mukavelename ahkâmının devletler tarafından tasdik olunmasına rağmen bu ahkâmın yerine getirilip getirilmediğini ve yerine getirilmiş ise bir harp halinde bundan doğacak zararların ehemmiyetini düşünmek gerektir.

Jenev mukavelenamesine tevfikân mukaveleyi imza eden devletlerin sulh zamanlarında bazı mevad için hususile Kızılhaç ve Kızılay işaretinin sui istimâli veya bu işarete tecavüzün ; harp esnasında yaralıları, esirlere tatbik edilecek muameleler için bütün devletlerin askerî ceza kanunlarına derci lâzımgelen maddelerin ilâvesi taahhüdüdür. Bu taahhütlere ehemmiyet vermemek yüzünden harp esnasında bir çok müşkülât çıkacağı, ihtiraslara kapı açacağı ve en nihayet bitaraf komisyona müracaat olunması ve yahut La Hay adalet divanının kararlarının beklenmesi gibi hâllar zuhur edeceği âşikârdır.

Son Habeş - İtalya harbi bunun çok acı misallerini gösterdiği gibi Jenev mukaveleninin bir çok noksanlarını da meydana koymuştur.

Habeşler harp ilân edilinceye kadar memleketlerinde bir Kızılhaç teşkilâtı yapmamışlardır. Harbin başlangıcında, bu Uluslararası insani ülküyü memleketlerine sokmaktan faide umdular. Yalnız; Kızılhaç cemiyetinin harp zamanında muvaffak olabilmesi için " Jenev mukavelesini kabul ettim „ demesile her işin bitmiyeceğini düşünemediler. Zira mukaveleyi kabul eden devletler yukarıda arzettiğimiz gibi sulh zamanında bu mukavelenin o devlete tahmil ettiği bir takım vecaibi ifa edilmedikçe harp zamanında mukavele ahkâmının tamamen tatbik imkânı bulunmaz.

Habeş - İtalya harbinde bu yüzden zuhur eden ihtilâfları ve neticede (ahzisar — öc alma) sisteminin tatbikini daima hatırdâ tutmak lâzımdır. Bu muharebe esnasındaki ihtilâf, yalnız İtalyanlarla Habeşler arasında kalmamış; bir çok millî Kızılhaç cemiyetlerine mensup ekipler, hastahaneler de hava bombardımanına tutuldukları iddiasını ileri sürerek, anlaşmazlığı gidermek için bir taraftan milletler cemiyetine, diğer taraftan da Uluslararası Kızılhaç komitesine müracaat mecburiyetinde kalmışlardır. Neticede mahalline gönderilen tahkik heyetleri sahifeler dolusu raporlar yazmış ve el'an tarafeyne hakkı kabul ettirecek bir hâl tarzı bulunamamıştır. Habeş - İtalya harbi daha devam etse idi bu ihtilâflar da daha devam edip duracaktı.

Bu haller gösteriyor ki Jenev mukavelesi yalnız bir taraflı değil iki taraflı düşünülmelidir. Yani bu mukavele mucibince her memlekeint; kanunlarında, teşkilâtı sıhhiyelerinde bu mukaveleye uygun şekilleri tesbit edip kabul etmeleri ve ondan sonra da bu mukavelenin hasım tarafından ahkâmı ihlâl edildiği takdirde, şikâyetlerde bulunmaları² mantiki olur.

Filhakika Jenev mukavelesi ahkâmının son Habeş harbinde aksayan cihetleri aşağı yukarı kendini göstermiştir. İlerde bu mukavelenin yeniden incelenmesi meselesine geçildiği vakit, bu noktaları birer birer meydana koyup hâletmek için şimdiden millî cemiyetlerin bu işler üstünde çalışmaları iktiza eder.

(Gelecek sayımızda 1929 Jenev mukavelesi ahkâmın şümûllenindirilmesi meselesini tetkik edeceğiz.)

KIZILAY HABERLERİ

Antalya Merkezimizin yardımları

Antalya Merkezimiz şeker bayramı münasebetiyle 10 erkek çocuğu elbise, şapka, ayakkabı ve çamaşır vererek giydirmiş, ayrıca 14 kişiye de muhtelif yardımlarda bulunmuştur.

Merkezimizin bu yardımına aid bir fotoğrafı resim kısmımıza şükranla koyduk.

* *

Tirebolu şubemizin çalışmaları

Tirebolu Şubemiz bayram münasebetile 21 yoksul ve yetim çocuğu elbise, şapka, potin ve çamaşır vererek sevindirmiştir.

Giydirilen çocukların fotoğraflarını resim kısmımıza şükranla koyduk.

* *

Genel Merkezimizin Halkevine teberruu

Genel Merkezimiz tarafından Ankara Halkevi Sosyal yardım komitesine 500 lira teberru edilmiştir.

* *

İzmir Dispanserlerimiz

İzmir merkezimize bağlı İkiçeşmelik, Karşıyaka ve Kahramanlar dispanserlerine İkincikânun ve Şubat 937 ayları içinde müracaatla tedavi edilen hastaların sayısı :

Aylar	İkiçeşmelik	Kahramanlar	Karşıyaka	Yekûn
İkincikânun	816	105	333	1254
Şubat	674	91	303	1068
	1490	196	636	2322

KIZILAY MECMUASI

Cemiyetimizin yaptığı yardımlar

<u>Lira</u>	<u>Kr.</u>	
200	77	Edirne'de sel baskınına uğrayanlara yapılan yardım.
1871	46	Çorlu göçmenler hastanesine verilen tahsisat.
914	95	Gelibolu " " " "
983	74	Keşan " " " "
77	82	Göçmenlere yapılan müteferrik yardımlar.
1071	79	Genel Merkezimizin yaptığı muhtelif yardımlar.
		Son defa seyhanda sel baskınına uğrayanlara yapılan yeni
290	68	yardım.
5411	21	Umumî yekûn.

Âfet günlerinde
Kızılay
yardıma koşar.

KIZILHAÇ HABERLERİ

Hâkim John Barton Payne

Üfulünü büyük bir teessürle mecmuamızda okuyucularımıza bildirdiğimiz, Birleşik Amerika Kızılhaç Cemiyeti Başkanı John Barton Payne'nin, hatırasını ebedileştirmek üzere, Uluslararası Kızılhaç ve Kızılay Cemiyetlerinden toplanacak paralarla bir büstünü yaptırmak ve bu suretle buna, bütün Kızılhaç ve Kızılay Cemiyetlerinin armaganı şeklini vermek kararlaştırılmıştır.

Şimdiye kadar bu hususta muhtelif Kızılhaç ve Kızılay Cemiyetlerinden toplanan paraların listesini aşağıya yazıyoruz.

Cemiyetimiz de, Hâkim Payne'nin hatırasına hürmeten yapılacak büst için para komitesine 100 lira göndermiştir.

Büstün yapılması için para gönderen Cemiyetler

		Fransız frangı
Almanya	Kızılhaç Cemiyeti	1,500
Birleşik Amerika	" "	15,000
Avustralya	" "	750
Avusturya	" "	500
Belçika	" "	500
Britanya	" "	7,500
Kanada	" "	2,100
Çin	" "	900
Küba	" "	1,000
Danimarka	" "	1,000
Mısır	Kızılay	748 70
Finlandiya	Kızılhaç	500
Fransa	" "	2,000
Yunan	" "	992 90
Macar	" "	600
Hind	" "	5,130 50
Felemenk Hindistanı	" "	500

KIZILAY MECMUASI

Irak	Kızılay Cemiyeti	525
İran Kızıl Aslan ve Güneş	"	500
Japon	Kızılhaç	8,720
Letonya	"	500
Litvanya	"	894 45
Meksika	"	1,492
Holanda	"	500
Norveç	"	500
Polonya	"	570 60
Romanya	"	500
Siyam	"	1,200
Cenubi Afrika	"	748 50
İsveç	"	1,000
İsviçre	"	492 35
Çekoslovakya	"	1,243 32
Rusya Kızılhaç ve Kızılay	"	7,500
Venezuelâ	Kızılhaç	500
Yugoslavya	"	1,186 65
Miralay Draudt		1,000
Bay Athanasaki		496 50
Japon Doai teşekkülü		4,300
Tokyo ve Yokohama Belediyeleri		2,150
		77,735 47
Faiz		24 77
Doların franga tahvilinden hasıl olan fazlalık		28,202 11
Umumi yekûn		
		105.962 35

*
* *

Bay Bonabes De Rouge

Pariste toplanan ve son 25 ikinciteşrinden 27 ikinciteşrine kadar devam eden Kızılhaç Birliği Direktörler heyetinin XV. inci içtima devresinde, Amerika Kızılhaç cemiyeti ikinci Reisliğine seçilmesi dolayısıyla istifa eden Umumi Kâtib Bay Ernest J. Swift'in yerine Umumi Kâtipliğe Bay B. De Rouge seçilmiştir.

Bay B. De Rouge 1981 senesi 4 haziranında Vendée (Vande) eyaleti dahilinde Essarst'da doğmuştur. Edebiyat rüusunu aldıktan sonra siyasî ve içtimai ilimler ve "Haute études" mekteplerine devam etmiştir.

KIZILAY MECMUASI

1919 senesinde Vendée eyaleti meclisi idare âzalıḡına seçilmiş ve 1921 de Fransa Hariciye Vekâletine baḡlı Viyana emlak ve akarâtı hususiye ofisi direktör muavinliḡine tayin edilmiştir. Bu sıfatla iki sene bu büronun direktörlüḡünü ifa eylemiş ve Fransa hükûmeti ile Avusturya hükûmeti arasında aktedilen mukaveleleri hazırlamaḡa çalışmıştır. Bay B. De Rougé 1923 senesinde Kızılhaçlar Birliḡi umumî kâtiplik kalemine intisap etmiş ve orada yardım şubesi direktör muavinliḡine ve daha sonra da umumî muâmelât bürosu direktörlüḡüne geçmiştir.

1932 de Umumî Kâtiplik hıdematının tensikatında Umumî Kâtip muavinliḡine tayin edilmiştir.

Bu muhtelif memuriyetler ; kendisinin Türk ve Yunan halkının mübadelesi, şarkî avrupadaki mültecilerin iskânı ve milletlerarası yardım komisyonunun iştiḡalâtı işleriyle yakından uğraşmasına vesile teşkil eylemiştir. 1926 senesinde aksayi şarkta Tokyo şehrinde toplanan Kızılhaçlar konferansında Kızılhaçlar Birliḡinin delegesi olarak bulunmuş ve 1935 senesinde Rio de Janeiro'da toplanan III. Pan Amerikan Kızılhaçlar konferansında hazır bulunmuştur.

1936 senesi ikincikânununda, Umumî Kâtip Bay Ernest J. Swift in birlik idare heyetine - yukarıda arzettiḡimiz sebepler dolayısıyla - istifasını vermesi üzerine, Birlik idare heyetinin toplanıp bu hususta bir karar vermesine kadar Umumî Kâtiplik vazifesi muvakkaten Bay B. De Rougé 'ye verilmiştir.

Bay B. De Rougé "Légion d'Honneur" nişanının "Chevalier", rütbesini, "St - Sava" ve "Couronne d'Italie", nişanlarının "Officier", rütbelerini, "Malta şcvalyeleri", nişanının "chevalier", rütbesini haizdir. Diḡer Kızılhaç cemiyetleri de Bay B. De Rougé'ye karşı besledikleri duyguların birer nişanesi olmak üzere kendi madalyalarından birer tane hediye etmişlerdir.

Kızılhaçlar Biliḡi 61 Milli Kızılhaç ve Ay müessesesinin tesanüdü ile vücade gelmiş ve 30 milyon âzaya malik bir teşekküldür. Bu tekkülün umumî Kâtipliḡi Bay B. De Rougé'ye verilmiş bulunuyor.

* *

Bay B. De Rougé, Türkiye Kızılay Cemiyetince pek yakından tanınmış, sevilmiş mümtaz bir şahsiyettir. İstiklâl harbi esnasında ve sonunda gerek muhacirlerin nakli ve gerek ahalinin mübadelesi meselelerinde bitaraflıḡı ve temsil ettiḡi Cemiyetin insanî umdelerini hakkile ifa etmek suretiyle muhitimizde iyi hatıralar bırakmıştır.

Yeni vazifesinde muvaffak olacağına hiç şüphe etmiyen Türkiye Kızılay Cemiyeti ; Bay B. De Rougé'yi tebrik eyler ve kendisine muvaffakiyetler diler.

İran Kırmızı Aslan ve Güneş Cemiyeti

Bilindiği üzere, İrandaki Kızılhaç ve Ay Cemiyetinin adı; Kızıl Aslan ve Güneş'dir. Bu kardeş Cemiyetin çalışmaları hakkında sahifelerimize aşağıdaki malûmatı koymakla kıvanç duyuyoruz.

İran Kırmızı Aslan ve Güneş Cemiyetinin halihazırda ve Vilâyetlerde 35 komitesi vardır. Cemiyet Tahranda bir hastahane ile iki poliklinik, Tebrizde biri kadınlara biri erkeklere ve biri de çocuklara mahsus olmak üzere üç hastahane, Culfada bir hastahane Meşhedde bir hastahane, bir yetimhane ve halkın ilâçlarını meccanen veren bir eczahane, Torbatta bir hastahane, Rızaiyede biri kadınlara diğeri erkeklere mahsus olmak üzere iki hastahane ve keزالık halkın ilâçlarını meccanen yapan ve dağıtan bir eczahane, Hoyda bir hastahane, Maragada bir hastahane, Fars şehrinde bir yetimhane ve halkı meccanen muayene ve tedavi eden bir müessese, Astarâbadda bir hastahane ve bir de meccanî eczahane, Meh Âbadda bir hastahane, Salmasta bir hastahane, Kermanşah'ta bir hastahane, Saride bir hastahane, Gonda bir hastahane, İsfahanda bir yetimhane, Behbahanda bir hastahane idare etmektedir.

Bilindiği üzere bu Cemiyet hasılatının menbainı; Cemiyet tarafından yapılmış olan mezbahada, kesilen hayvanlar üzerine konan rüsûm teşkil eder. Meşhedde Cemiyet bir elektrik santrali vücuda getirmiş ve bunu işleterek hasılatını Cemiyete hasreylemiştir.

*
*
*

Kızılhaç mütarekesi

Uluslararası Kızılhaç Birliği idare heyeti, 16 senedenberi Çekoslovakya'da tatbik edilmekte olan ve bütün memleketlerde de tatbiki arzu edilen Kızılhaç Mütarekesi hakkında Çekoslovakya Kızılhaç Cemiyeti Başkanı Bayan Masarykovâ tarafından hazırlanan raporu tetkik etmiştir.

Bayan Masarykovâ bu raporunda, Kızılhaç mütarekesinin tatbiki için tayin edilen günde; muhtelif mevzuların halka telkin edildiğini bildirmektedir. Bu mevzular en fazla maddî ve manevî sağlık mevzuları üzerinde temerküz etmektedir. 17 inci Kızılhaç mütarekesini Çekoslovaklar Martın 27 inci günü tes'id edecekler ve radyo vasıtasıyla intihap edilen mevzuu bütün dünyaya neşriyatla bildireceklerdir. Mevzu bu sene "In pace vigilantia - sulh intibahı" dir.

Bayan Masarykovâ; bütün Uluslararası Kızılhaç ve Kızılay Cemiyetlerinden, Martın 27 inci günü saat 11 de kısa mevce ile radyoda verilecek mevzuun dinlenmesini dilemiştir.

Köy Hıfzıssıhhası Propağandası

Dilimize çeviren : Saim Umar

Baştarafı 152 nci sayımızdadır.

Yedinci Kısım

Âilelerin ziyaretine giden hastabakıcı hemşire yeni doğan çocuğun tıbbi bir konsültasyona tâbi tutulmasını sür'at ve kolaylıkla talep edebilir. Hekim iki yaşından küçük bulunan bu gibi çocukları her hafta veya onbeş günde bir defa muayene ederek onların gıdalarına, neşvünemalarına nezaret eder ve annelerine lüzum gördüğü nasihatı verir.

Bazan annelerin veya henüz anne olmağa namzet bulunanların da muayenesine ihtiyaç hasıl olduğu görülür. Hamile kadınlar ayda bir kere muayene edilmeli, vaziyetlerinin icab ettirdiği ihtiyatı tedbirler kendilerine öğretilmeli annelik vazifelerine hazırlanmalıdır.

Diğer taraftan, tıbbi bir nezaret hayatın her devresi için lâzımdır. Henüz mektebe başlamamış, mekteplerde bulunan ve mektepten çıkmış olan çağlar için de.

Bütün bu dispanserlerde, verem, zührevî hastalıklar, asabi elemeler, dimaği ârizalar tetkik ve muayene olunur. Keza "adénoide," ve "amygdal," tezahüratı tedavî olunur. Göz, kulak hastalıkları, dişlerin çürümesi ve gayri tabiiilikleri tetkik ve muayene edilir.

İcabı halinde Polonya'da olduğu gibi bir "trahom," dispanseri tesis olunur ve alkolle mücadele teşkilâtı yapılır. Keza Belçika Kongosunda olduğu gibi, sıtmaya, uyku hastalığına, piana ve cüzam ve sairye karşı tedafîi tedbirler alınır. Bunun gibi Hind Kızılhaçında olduğu gibi, Ebe kadınlar için bir servis ihdas ve bu ebeler için, malûmatlarını tevsie medar olacak dersler açılır. Keza Pero ve Kolombiya Kızılhaçlarının yaptıkları gibi, köylerde tıbbi ve içtimai çocuk servisi ihdas edilir.

Mütevazi ve iptidai, bir yeni doğan çocuklara mahsus muayenehane yavaş yavaş tesis edilerek - şayed başka yerde yoksa - orada duşlar, banyo tesisi, bir oyun yeri, bir çalışma yeri, bir konferans salonu, bir ilk yardım postası, bir nakil ve dezenfeksi-

yon mahalli yapılabilir. Orada aynı zamanda aşılar da yapılır ve sıtma için kinin dağıtılır. Eğer civarda hastahane yoksa bir kaç yatak bile konulabilir.

Bir çok cemiyetler sıhhat merkezleri ihdas eylemişlerdir. Bu işde ön ayak olan Amerika Kızılhaçı olmuştur. Bu kabil müessesatı yalnız Amerikaya hasretmeyip Avrupaya da teşmil eylemişlerdir. Çekoslovakya'da Slavya'da bunların adetlerini çoğaltmışlardır.

Keza Almanya, Belçika, Hindistan, Felemenk Hindistanı, Polonya, Siyam da bu misali takip eylemişlerdir. Letonya memleketi böyle 55 merkezlik bir şebeke ile kaplamıştır. İşbu merkezler verem, zührevî hastalıklar ve bir kelime ile sıhhati umumiyenin en başlı temelini teşkil ederler. Onların fıkdanı halinde sıhhi mekanizma nâtamamdır ve dağılmıştır.

- Arkası gelecek sayımızdadır -

Gençlik Kızılay Kurumu

Neşriyatından YILLIK ve

Broşürleri okuyunuz.

(Tokyo) da Toplanan Uluslararası (Kızılhaç
ve Ay) Konferansı Kararlarından

Dilimize çeviren : *Saim Umar*

— Baş tarafı 152 inci sayımızdadır —

XXXIV üncü maddeden mâbâd

Sihhiye sedye ve arabalarının dezenfeksiyonu

1 — Sedye ve diğer nakil vasıtaları (araba ve saire) gaz hücumuna uğradıkları takdirde temizlenip, dezenfekte edilerek gayri kabili mazarrat bir hale ifrağ edilmelidir.

2 — (Tugace) gibi müstahzarat için (Chlore, phosgène, chlorasétophénon, chlorpicrine, lacrymogène et acide cynhydrique) lâakal bir saat açık havada havalandırmak kâfidir. (Acide cyanhydrique) ile işbâ edilmiş eşyanın havalandırılması esnasında hususî ihtiyat tedbirleri almak muktazidir. Şayet böyle bir havalandırma keyfiyetine imkân yoksa sedyelerin kumaş kısmı ve arabaların içi % 5 siyah sabun veya soda mahlûlü ile fırçalanmalıdır.

3 — (Ipérite) gibi muannid müstahzarata karşı, hatta nâkabili nüfuz kumaş bile kullanılsa evvelâ (Chlorure de chaux) tuz ve bunu müteakib kaynar su ile fırçalamak lâzımdır. Sedyelerin tebdil edilebilir kumaşları çıkarılıp kaynar suda yıkatılmalı ve yahut da etüve konmalıdır.

4 — Dezenfeksiyon yapmağa memur olanlar gaz maskesi takmalı ve muannid müstahzarat için ayrıca gaz geçmez elbiseler giymelidirler.

5 — Zehirli gazlarla meşbû sedyeleri arabalara ve kapalı yerlere koymaktan kat'iyyen kaçınmalıdır.

**İstimâl edilmiş arabalara tatbik edilecek standardize edilmiş
sedyelere mahsus hususî teşkilât hakkında**

1 — Komisyon her hangi şekil bir arabaya kolaylık ve sadelikle kabili tatbik olabilecek basit, sağlam, rahat bir cihaz tipinin fiilhâl bulunmasına imkân olmadığını beyan eylemiştir.

KIZILAY MECMUASI

II — Binaenaleyh yapılan müzakerat neticesinde bulunan bazı dikkate şayan noktaların iş'arı ile iktifa edilmek mecburiyeti hasıl olmuştur.

1 — Arabaların cins ve nevileri ne olursa olsun, sedyenin şakuli ve ufki asılışları arasındaki mesafe 10 santimetre olarak yapılmak suretiyle standardize sedyelerin rafları, çengel ve destekleri için serbest mahal bırakılmalıdır. Kulplar vasıtasıyla arkaya alınmanın tehlikesi göz önünde tutulmalıdır.

2 — Otomobil arabaları için :

A) Araba yapılırken hesap edilen taşıma kabiliyeti nakledilecek olanınki ile beraber tezayüd edecek olan cihazın ağırlığına yakın bulunmalıdır.

B) Şayet arabanın yayları kâfi bir mükemmeliyette yapılmış ise ve cihaza yeniden sallantıyı tahfife medar olabilecek yaylar konulması muvafık görülürse, bu yayların arka ve sedyenin yalnız baş tarafa gelen kısmında olması icab eder.

C) Araba çok az yaylı veya büsbütün yaydan mahrum ise o zaman bu noksanı amortisörlü ve elâstikiyeti haiz yaylarla izale eylemelidir.

D) Eğer yapılacak iş uzun müddet devam eyleyecekse o zaman cihazda aşağıdaki vasıflar aranmalıdır :

Mecruhların tahmil ve tahliyesi ve bunun için azamî derece rahatlık ve kolaylık, sağlamlık, kabilse yiyecek stoku.

3 — Az veya hiç yayı bulunmayan at arabaları için uzun yaylı istinadgâhlara, ve böyle istinadgâhlı cihazlara lüzum olup bunlar mutavassıt bir elâstikiyete ve çok iyi amortisörlere malik olmalıdırlar. Bunlar basit parçalar ianesiyle ve az veya çok masraflarla istimâl edilecek arabalara en iyi surette tatbik edilebilmeli, icabında şekil ve hacmi değiştirilebilecek bir surette tesbit edilecek mahiyette olmalıdır.

— Arkası gelecek sayımızdadır —

Gençlik Kızılayı Haberleri

Azlık okullarında Gençlik Kızılayı kolu

İstanbul Zapyon rum kız lisesinde, okul direktörlüğünün teklifi üzerine Gençlik Kızılay Dernek kolu teşekkül etmiştir. Yeni dernek kolumuza başarılar dileriz.

* * *

Rober Kolejdeki üyelerimizin Peşte seyahati

Rober Kolej Gençlik Kızılay Kolu 17 Nisandan 2 Mayıs'a kadar sürecek 20 günlük bir Budapeşte seyahati yapmak için Gençlik Kızılay kurumu Merkez Kurulunun iznini almışlardır. Macar Gençlik Kızılhaçını ziyaret maksadile tertip edilen bu seyahate Paristeki Kızılhaçlar Birliği pek büyük bir ehemmiyet atfetmektedir.

* * *

Arnavudköy Amerikan kız Koleji Gençlik Kızılay Dernek kolunun çalışmaları

Arnavudköy Amerikan kız koleji Gençlik Kızılay kolu, Kızılay ülküsünü yaymak ve benimsetmek yolunda önemli bir mevki işgal etmektedir.

Kolej Gençlik Kızılay Kolu, Düşkünler evi ve diğer şefkat yurtlarına yardımlarda bulunduğu gibi, muhtelif zamanlarda okulda tertip ettikleri konserlerde hem Kızılay ülküsünü yaymağa ve hem de Gençlik Kızılayına gelir teminine muvaffak olmuşlardır. Dernek kolumuzun bu başarılarını tebrik ederiz.

* * *

İlâç çantaları

Gençlik Kızılay Kurumu; okulların sağlık ve sosyal yardım işle-

KIZILAY MECMUASI

rine büyük bir ilgi gösterdiğinden her okulda hastalığa ve kazalara karşı kullanılacak şekilde muntazam ve pratik ecza çantaları yaptırmıştır.

Küçük bir eczahane olan bu çantalar okullarımızın ihtiyaçlarına kâfi gelebileceği gibi, köy sağlık yardım sahasında da büyük yardımcı dokunacaktır.

İlaç çantasının içi

İlaç çantasının sırtta taşınması

Okullar için, bir çok incelemeler sonunda yaptırdığımız bu 100 ilaç çantasının eczaları da yerlerine konmuştur. İlaçların nasıl kullanılacağını tarif eden bir kitapçık ile techiz ettiğimiz çantalardan edinmek isteyen okulların, bunları merkez kurulumuzdan yazı ile istemeleri gerektir.

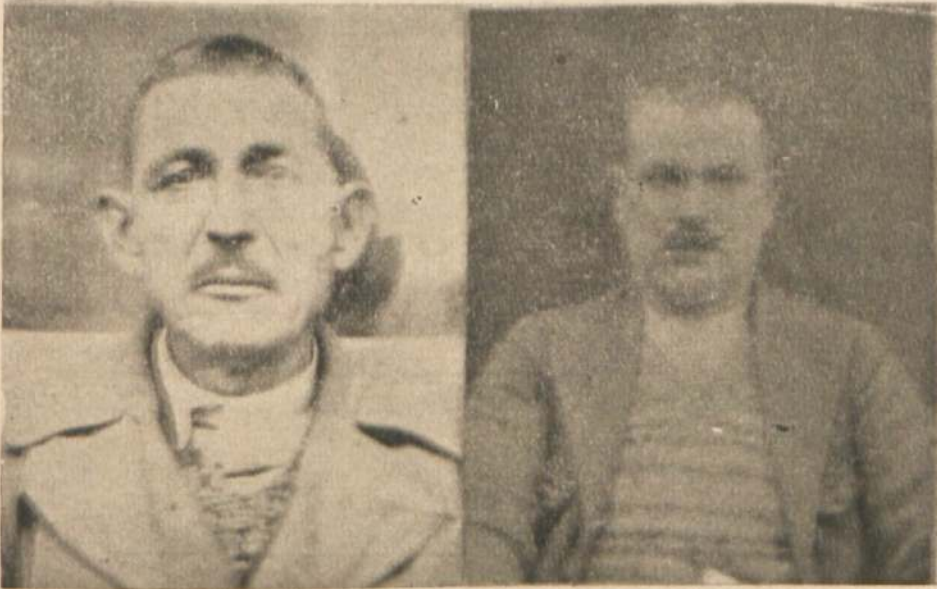
Çantanın tutarı yirmi beş liradır. Buna ambalaj ve posta parası ayrıca katılacaktır. Çanta ve gönderme paraları okullarda kalan yüzde ellilerden verilebilir.

Çıkacak Broşürler

“ Çocuğun beslenmesi „ hakkında Amerikalılar tarafından çıkarılmış bir risale ile “ tayyarecilik ve tayyare modeli „ hakkında yavrularımızı ilgilendirecek iki broşürü yakında neşredeceğiz. Bu suretle neşriyatımızın 7 ve 8 inci sayıları üyelerimizin okuyarak faydalanmalarını temin edecektir.

İki teberru

Ödemiş'e bağlı Kaymakçı köyü Okulu Gençlik Kızılay kolu mümessili, Gençlik Kızılay Merkezine bir mektup ve iki fotoğraf göndermiştir.

Bay Ali İkiz

Bay Himmet Pulu

Bu mektupta; Gençlik Kızılayı menfaatına verilen bir müsamerede köy tüccarlarından Bay Ali İkiz'in 40 ve kereste tüccarlarından Bay Himmet Pulu'nun da 20 lira veritte bulundukları tebşir ediliyor.

KIZILAY MECMUASI

Bu semih iki köy tüccarının resimleriyle sahifelerimizi süslüyor ve kendilerine de en derin teşekkürlerimizi sunuyoruz.

* *

Rozet

Kurumumuz kız ve erkek üyeleri için yaptırdığımız rozetlerimizden edinmek isteyen üyelerin ; bağılı oldukları kollara müracaat etmeleri gerektir.

Kol mümessillerimiz, vaki müracaatlar üzerine beher rozet bedeli olan on beş kuruşu tahsil ettikten sonra kız ve erkek isteklinin sayısını da ayrı ayrı bize bildirmeleri lâzımdır.

Sevimli üyelerimiz ;

Çok zarif olan rozetlerimizle göğüs ve yakanızı süsleyiniz.

* *

Genç Kızılaycılar Mecmuası

Manisa orta okulu Gençlik Kızılay dernek kolunun ayda bir çıkarmakta olduğu " Genç Kızılaycılar " mecmuasının 7 inci sayısı Gençlik amacına uygun yazı ve fikirlerle dolu olarak çıkmıştır.

Orta okul dernek kolunun verimli çalışmalarının bir sonucu olan bu mecmuayı, bütün okullara ve üyelerimize tavsiye ederiz. Abone yazılmak isteyenlerin doğruca Manisa orta okul Gençlik Kızılay koluna baş vurmaları lâzımdır. Sayısı 7,5 kuruştur.

* *

Adana felâketzedelerine yardım eden okullar

(Geçen sayıdaki listenin devamı)

		Para gönderen okul Gençlik Kızılay Dernek kolunun adı
Lira	Kuruş	
20		Samsun lisesi
2	20	Mapavri Kaptanpaşa okulu
57	79	Aydın orta okulu
10	25	Biga Koranti köyü okulu
4		Kınık ilk okulu
6	20	Bucak ilk okulu
5		Ordu Cümhuriyet okulu

KIZILAY MECMUASI

		Para gönderen okul Gençlik
Lira	Kuruş	Kızılay Dernek kolunun adı
11	40	İmroz Cumhuriyet okulu
7	68	Kars Fevzipaşa okulu
7	15	Karadeniz Ereğlisi Bozane okulu
3	39	Merzifon İstiklâl okulu
3	57	Marmaris ilk okulu
8		Sungurlu dernek şubesi
2		Çanakkale Cümhuriyet okulu
8	49	Çankırı Gazipaşa okulu
6	76	Sungurlu dernek şubesi
13		Bursa orta okulu
12	34	Rize orta okulu
12	12	İnönü ilk okulu
15		Akşehir orta okulu
3	25	Menemen Aliğa çiftliği okulu
6	50	Uzunköprü Sakarya okulu
7	73	" Mimar Hayrettin okulu
67	27	Denizli lisesi
2	15	Milâs dernek şubesi
6	11	Görece Merkez okulu
4		Bergama 14 Eylül okulu
9	91	Çeşme Uzunkuyu okulu
7		Elâziz 4 üncü okul
8	49	Çankırı Gazipaşa okulu
5		Alaşehir okulu
5	75	Merzifon İrfan ilk okulu
12	90	Gördes Merkez okulu
5		Adapazarı orta okul
4	94	Çanakkale Nedime H. ilk okulu
12	86	Amasya Kılıçaslan okulu
94	51	Milâs dernek şubesi
63		Ankara İsmetpaşa kız enstitüsü
5		Alpullu Köy okulu
11	32	Bodrum Merkez 1 inci okul
9	73	Çivril 30 Ağustos okulu
10	40	Heybeliada orta okul
8		Burdur orta okul
25		Beypazarı ilk okulları
1	76	Burgazadası ilk okulu

Gençlik Kızılay Kurumu Tarafından Bastırılan Eserler :

Yıllık

Fiyatı yüz kuruştur.

Türkiye Gençlik Kızılay dernekleri üzerinde bir konuşma

Yazan: Bay Dr. Şaman. Fiyatı Yirmi kuruştur.

Gençlik Kızılhaçı nedir?

Kızılhaç Birliği tarafından yazdırılan bu eseri Bay E. Ekrem Talû dilimize çevirmiştir. Fiyatı yirmi kuruştur.

Okul çocuklarına öğüt ve sağlık bilgileri

Yazan: Bay. Dr. Zeki Nasır Parker. Fiyatı beş kuruştur.

Dişlerin sağlığı

Yazan: Bay Dr. Zeki Nasır Parker. Fiyatı on beş kuruştur.

Kır konakları

Yazan: Bay Dr. Şaman: Fiyatı yirmi kuruştur.

Faiz cetveli

İş adamlarına çok lâzımdır, Fiyatı on kuruştur.

Yukarda yazılı eserlerden edinmek isteyenler bedellerini (Ankarada Gençlik Kızılay Kurumu Merkez Heyetine) göndermeli ve adreslerini okunaklı olarak bildirmelidirler.

Gençlik Kızılhaçı Haberleri

Polonya Gençlik Kızılhaçı

Polonya Gençlik Kızılhaçı, halihazırda 16 mıntaka komitesine, 122 mahallî komiteye 4504 Gençlik gurubuna ayrılmıştır. Üye adedi 243,706 dır. Bunların % 61 ri kızdır.

1935 senesine nisbette Gençlik gurubu adedi bir sene içinde 529 artmıştır. Polonya Gençlik teşkilâtı 15 inci senei devriyesini büyük bir kıvançla tes'id etmiş ve bu esnada bir çok konferans-vermiş, tezahüratta bulunmuştur. Bu tezahürata okul idare heyetleri, hükûmet adamları, ordu mensupları ve rûhban iştirak etmiş ve bu suretle Gençlik Kızılhaç teşkilâtına karşı olan bağlılıklarını göstermişlerdir.

Teşkilâta bağlı 16 mıntaka komitesinin bir çoğunda zayıf çocukları kuvvetlendirmek, ve hasta olanlarına bakmak üzere ayrıca tatil kolonileri tşşkilâtı vücuda getirilmiştir. Diğer mıntaka komiteleri de tatil kolonileri yerine gençleri seyahatla tenvir etmek ve sıhhatlerini korumak yollarını bulmuşlardır.

Bütün Gençlik Kızılhaç teşkilâtı gurupları; sağlığı koruma programını bilâistisna herkesin anlayacağı bir tarzda, okulda, evlerde velhasıl temas ettikleri her muhitte neşretmeyi kendilerine umde edinmişlerdir. Bu maksatla bazı komiteler hususî dersler açmışlardır. Varşovada kimyevi harbe karşı korunma için açılan kurslar üç ay devam etmiştir. Şimdiye kadar kimya harbi kurslarına devam edenlerin yekûnu 1247 talebe ve 40 öğretmenden mürekkeptir. Diğer bir çok guruplar kendi himaye ettikleri yoksul çocuklara ve hatta ailyalara çamaşır ve elbise dağıtmaktadırlar.

Polonya Gençlik Kızılhaçı merkez heyeti; mıntaka komitelerinin bu husustaki tevziatına yardım olmak üzere 2500 kilogram balıkyığı, 6000 metre bez, 250 kilo örmeğe mahsus yün iplik, havlu, tarak ve fırça göndermiştir.

Merkez heyeti ayrıca mıntaka ve mahallî komitelere Gençlik

Kızılhaç üyeleri tarafından yapılan ve yapılacak teşebbüsâtı kolaylaştırmak için 28,097 Zloti (561,940 kuruş) göndermiştir.

Okullar arasındaki muhabere teatresi büyük mikyasta devam etmektedir.

Okulların vücuda getirdikleri 118 seçilmiş albümden mürekkep albüm sergisini 15,000 okullu ziyaret etmiştir.

Polonya Gençlik Kızılhaçı merkez heyeti; çocuklar için okuma salonu ve teneffüshanelerin faydalarını görerek, yeniden teneffüshane ve okuma salonları vücuda getirmeğe çalışmaktadır. Şimdiye kadar bu suretle vücuda getirilen müesseseler 21 ri bulmuştur.

Polonya Gençlik Kızılhaç Cemiyeti hakkında bu malûmatı verdikten sonra, Son Eylûl ayındanberi bu Cemiyetin tatbik edegeldiği bir usulü burada zikretmeği faydalı telâkki ettik.

Gençlik Kızılhaçı tarafından neşredilen mecmuanın her nüshasında, mıntaka ve mahalli Gençlik komitelerinin bulundukları yerlerde ne suretle çalıştıklarını gösteren ve mıntakalar tarafından gönderilen bir çok yazıyı ihtiva eden bir broşürü ilâve olarak bütün okuyucularına dağıtmaktadır.

Kızılaya Âza Olmak Medenilik İcabıdır.

TÜRKİYE KIZILAY MECMUASI ANKARA

PARTIE FRANÇAISE

Articles et nouvelles parus dans le Texte Turc de ce numero

1 — Quelle sorte de masque et de filtre qu'on doit employer dans les différentes industries.

2 — Notions pratiques et utiles relatives à l'adaptation des masques au visage.

3 — Traitement Methylene bleu contre l'empoisonnement avec le Charbone monoxyde.

4 — Réponses aux Questions des lecteurs Concernant les gaz asphyxiants.

5 — A propos du livre de Nouri Refet, au sujet de protection contre les gaz.

6 — Communiqués du Comité Internationale des Croix-Rouge.

7 — Nouvelles du Croissant - Rouge Turc.

8 — Nouvelles relatives aux Croix - Rouge.

9 — Nouvelles relatives au Croissant-Rouge Turc de la Jeunesse.

10 — Nouvelles relatives aux Croix-Rouge de la Jeunesse.

Aides et secours faits par le Croissant- Rouge dans la période de deux derniers mois.

<u>Lqt.</u>	<u>C.</u>	
200	77	Aux sinistrés du l'inondation d'Edirné
1871	46	Allocation pour l'hôpital des émigrés de Tchiorlou.
914	96	" " " " " de Gelibolou.
983	74	" " " " " de Kéchan.
77	82	Aides diverses pour les émigrés.
1071	79	Secours divers accomplis par notre siège Central.
290	68	Aux sinistrés de l'inondation de Seyhan.
5411	21	Total.

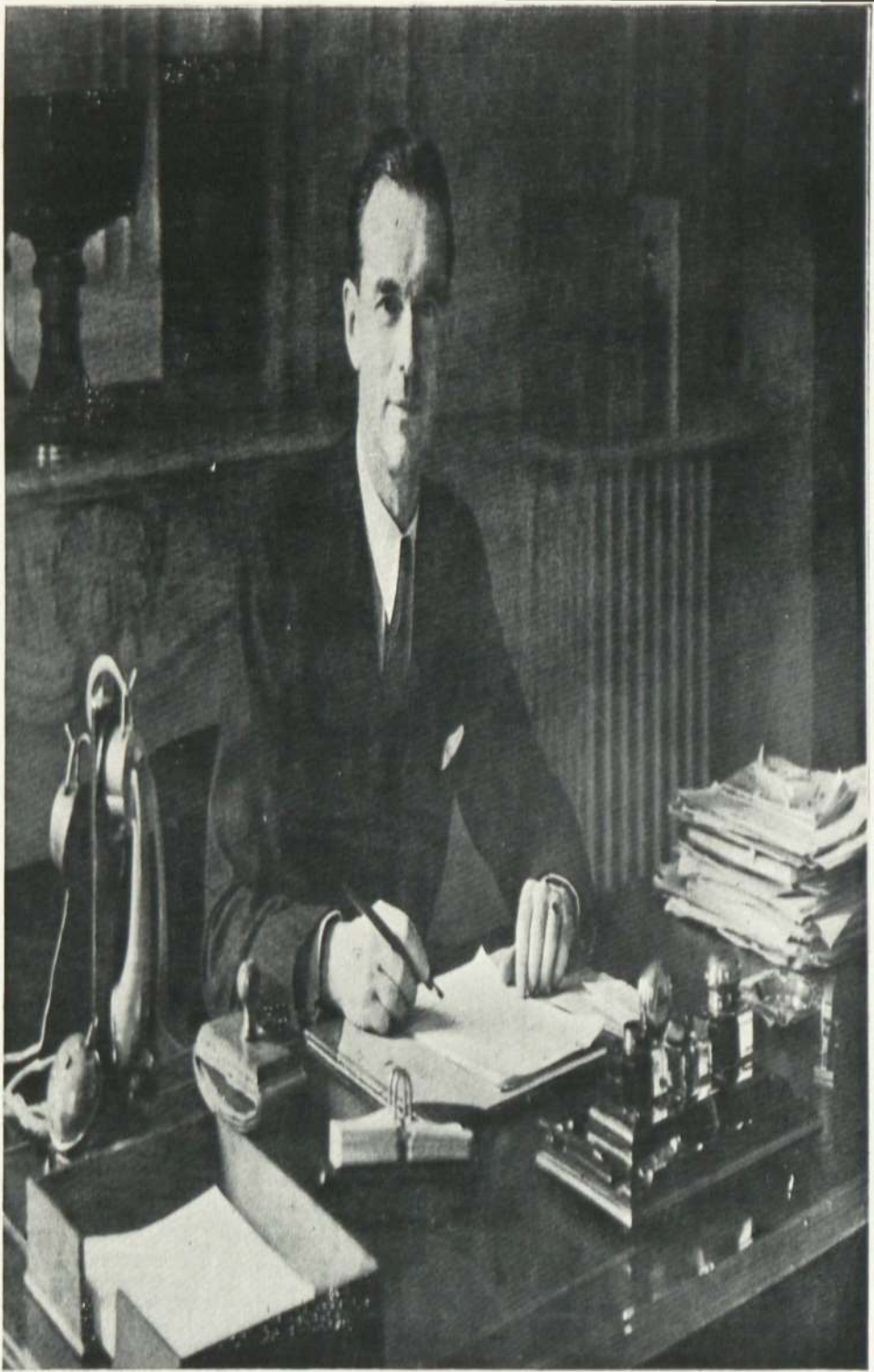
M. Bonabes de Rogé

Notre Périodique a eu le vif plaisir d'apprendre la nouvelle, relative à la nomination de Monsieur B. de Rougé au poste du Secrétariat Général de la Ligue des Sociétés de la Croix-Rouge.

Activités des dispensaires de notre siège local d'Izmir

Les dispensaires de Karchiyaka, İkitchechmelik et Kahramanlar attachés à notre siège local d'Izmir ont soigné 2322 malades durant le mois Janvier et Fevrier de 1937

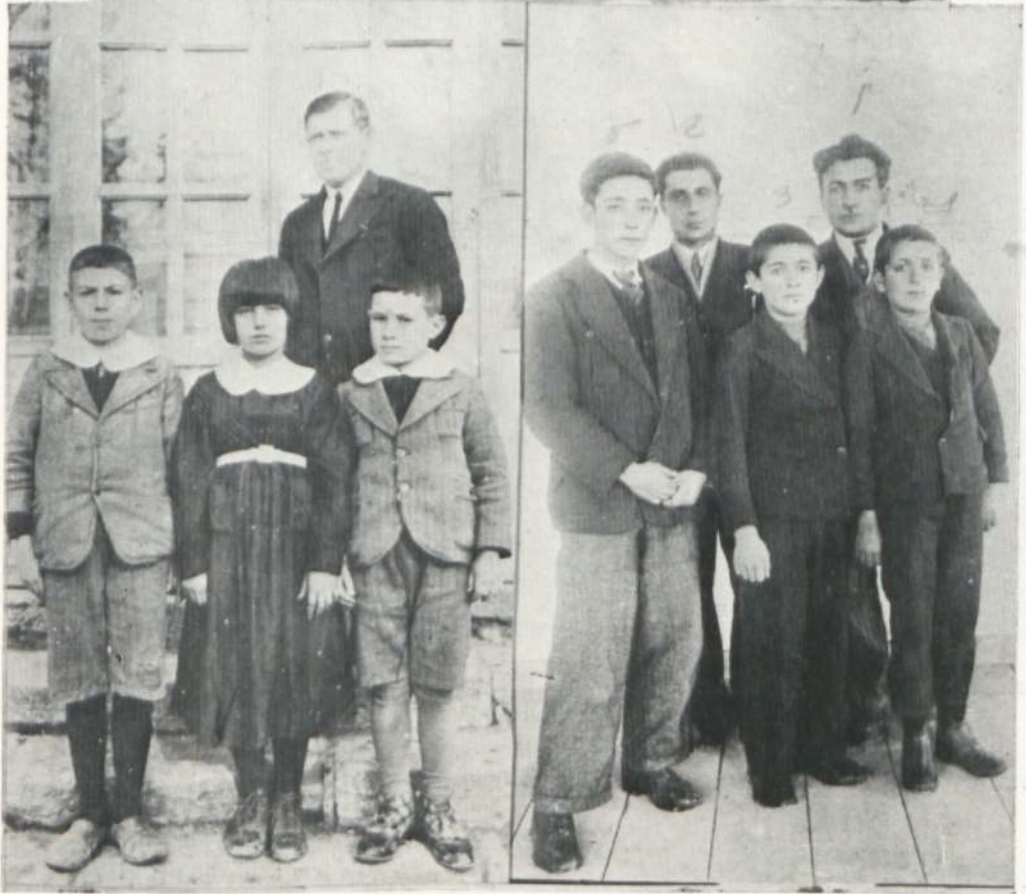

Uluslararası Kızıllıç Birliği Umumî Kâtibi Bay Bonabes de Rougé,

Yukarda ; Adapazarı Şubemiz idare heyeti.
- Aşağıda ; Beyoğlu Şubemizin verdiği 1936 yılı balosundan bir görünüş.

*Yukarda : Bayburt Cumhuriyet okulu Gençlik Kızılay Dernek kolu üyeleri.
Aşağıda ; Solda, Bayburt Cumhuriyet okulu Gençlik Kızılay Dernek kolu
idare heyeti.*

Sağda ; Uzunköprü Sakarya okulu Gençlik Kızılay Dernek kolu idare heyeti.

- Yukarda :** Solda : Tirebolu şubemizin bayramda giydirdiği yavrular.
Sağda : Cemiyetimiz tarafından kendisine sun'î ayak yaptırılan Sinob'da Hasan Ulvi Sarabil.
- Ortada :** Solda : Bursada Cumhuriyet bayramında Kızılayı temsil eden yavrular.
Sağda : Antalya Merkezimizin bayramda geydirdiği yavrular.
- Aşağıda :** Solda : Denizlinin Çal ilçesinde giydirilen 50 ilk okul öğrencisi
Sağda : Cemiyetimiz tarafından kendisine sun'î ayak yaptırılan İstanbul Kadıköyünde Bay Ahmet Alphan.

Kızılây Afyonkarahisar Mâden Suyu

Menbaından doğrudan doğruya asrî makinelerle alınıp şişelere doldurulmaktadır. İştirak ettiği bilûmum sergilerde altun madalya ve takdirnâmeler kazanmıştır. Terkibi itibariyle: mîde, karaciğer, böbrek ve em'a hastalıklarında şifalı tesiri vardır. Sofrasında daima Karahisar suyu bulunduranlar bu gibi hastalıklara tutulmaktan vâreste kalırlar.

Afyonkarahisar Mâden Suyu

Mâden sularının en lezzetlisi ve en şifalıdır. Hasılatı KIZILAY CEMİYETİ'ne âittir.

Bilûmum Eczane ve Bakkaliye Mağazalarında satılır.

V A T A N D A Ş

"HAVACILIK ve SPOR" Mecmuasını oku. Hem tenevvür edersin hem de yurdunun müdafaasına hâdim faideli bir kuruma yardım etmiş olursun.